GENDERDOC M

RAPORT PRIVIND SITUAȚIA DREPTURILOR PERSOANELOR LGBT+ ÎN REPUBLICA MOLDOVA
ANUL 2024

Raportul este pregătit de: Angela Frolov, Coordonatoare a Programului Lobby și Advocacy, Centrul de Informații GENDERDOC-M, e-mail angela.frolov@gdm.md, telefon: +373 022 990 992

Acest raport reflectă situația privind respectarea drepturilor persoanelor LGBT+ și influența politică și socială asupra persoanelor LGBT+, precum și homofobia, și transfobia din societate, dar și schimbările pozitive pentru persoanele LGBT+ din Republica Moldova.

În decembrie 2024, Centrul de Informații GENDERDOC-M împreună cu Magenta Consulting a efectual cercetarea „Evaluarea percepțiilor locuitorilor or. Chișinău despre persoanele LGBT+" pe un eșantion de 723 respondenți cu vârsta 25-45 de ani.
Rezultatele cercetării au arătat următoarele:
În sondajul din 2024, 9% din respondenți au declarat că au o atitudine pozitivă față de persoanele LGBT+, 46% au declarat o atitudine neutră. În total persoane neutre și susținătoare sunt 55%. 44% dintre respondenți au o părere negativă despre comunitatea LGBT+, numărul acestora a crescut comparativ cu sondajul din 2022 care a fost de doar 33%, dar este mai mic față de 55% în 2019.
Respondenții care au exprimat o opinie negativă față de persoanele LGBT+ manifestă, în general, atitudini mai conservatoare în ceea ce privește rolurile de gen.
Persoanele care au participat la sondaj au fost rugate să menționeze asociațiile care le vin în minte când aud sintagma „persoane LGBT+". Circa fiecare a patra persoană a spus „indiferență" (28%) sau „antipatie / dezgust" (26%). 30% au asociat termenul cu „anormal". Comparativ cu studiul precedent, este înregistrată creșterea ponderii mențiunilor cu conotație neutră și negativă.
55% dintre respondenți consideră acceptabil ca doi bărbați să se îmbrățișeze în public (+2 p.p.), iar 41% acceptă sărutul prietenesc pe obraz între aceștia (+4 p.p.). Comparativ cu 2022, se observă o ușoară îmbunătățire a percepției privind manifestările publice de afecțiune între bărbați. Totuși, ponderea celor care consideră acceptabil sărutul romantic între bărbați în public a scăzut ușor cu 3 p.p. Respondenții mai tineri și cei cu un nivel mai înalt al studiilor acceptă într-o măsură mai mare fiecare tip de manifestare a afecțiunii între 2 bărbați.
În sondajul curent, 24% dintre respondenți menționează că s-ar simți confortabil în prezența unei persoane LGBT+ (+3 p.p. comparativ cu 2022). Circa o treime s-ar simți nici confortabil nici inconfortabil (32%, -5 p.p. față de 2022).
21% din persoanele intervievate au declarat că ar fi interesate să cunoască o persoană LGBT+, marcând o scădere de 7 p.p. comparativ cu 2022.
29% dintre respondenți au declarat că au în cercul lor de prieteni sau cunoscuți persoane LGBT+. Această pondere a înregistrat o creștere constantă în ultimii cinci ani, de la 10% în 2019 la 29% în 2024, ceea ce înseamnă în persoanele LGBT din Moldova au devenit mai deschise și vizibile.
Majoritatea respondenților (70%) consideră căsătoriile între persoane de același gen nu trebuie legalizate în Moldova. În același timp, ponderea celor care susțin legalizarea căsătoriilor între

persoane de același gen (11%) a înregistrat o ușoară scădere comparativ cu studiul precedent (- 3 p.p.).
Se observă o creștere ușoară a ponderii celor care consideră că persoanele LGBT+ pot face orice doresc la ei acasă, atâta timp cât nu îi vede nimeni (90%, +4 p.p. comparativ cu 2022). În schimb, per ansamblu, a fost înregistrată o scădere ușoară a proporției celor care consideră că persoanele LGBT+ ar trebui să aibă drepturile enumerate.
Similar anilor precedenți, majoritatea respondenților sunt de părere că discriminarea persoanelor LGBT+ este foarte sau oarecum răspândită (71%, -4 p.p. comparativ 2022).
În general, în sondajul din 2024, respondenții percep o diminuare a răspândirii majorității tipurilor de discriminare comparativ cu anul 2022.
Opiniile cu privire la protestele organizate de reprezentanții bisericii la evenimentele LGBT+ rămân divizate. Totuși, 40% dintre respondenți au exprimat o opinie negativă față de aceste proteste, înregistrându-se o scădere de 7 puncte procentuale comparativ cu studiul anterior.
Grupul minoritar cel mai acceptat sunt persoanele de altă origine (0.68 – respondenții ar accepta să fie rudă prin căsătorie cu persoane de altă origine).
Notorietatea organizației GENDERDOC-M a crescut ușor în 2024 (30%, +3 p.p. față de 2023).
Respondenții care au declarat o opinie pozitivă față de persoanele LGBT+ cunosc într-o măsură mai mare despre GENDERDOC-M (60%).
Conform IDS (Indicele Distanței Sociale) dintre toate categoriile minoritare analizate, persoanele LGBT+ rămân grupul cu cel mai scăzut nivel de acceptare, cu un indice de 1.75 Comparativ cu sondajul din 2023, indicele de acceptare (IDS) a scăzut, indicând o reducere a nivelului de acceptare pentru toate categoriile de minorități analizate.
Respondenții din cadrul focus grupurilor au enumărat următoarele mituri despre persoanele LGBT:
Cei cu o atitudine neutră / pozitivă față de persoanele LGBT+ au enumărat miturile răspândite despre LGBT+:

- Persoanele LGBT+ sunt agresive;
- Persoanele LGBT+ vor să atragă oameni în „secta” lor
- Dacă va avea loc integrarea în UE, vor apărea multe persoane LGBT+
- Creștinismul este împotriva comunității LGBT+; „din contra, peste tot se stipulează momentul că acceptă-l pe cel de alături indiferent cum arată, și dacă te ofensează, din contra, nu răspunde la fel”.

Opinii menționate ca fiind fapte reale despre LGBT+, de cei cu o atitudine neutră / pozitivă față de persoanele LGBT+:

- Persoanele LGBT+ pot fi specialiști buni;
- Comunitatea LGBT+ este discriminată;
- Persoanele LGBT+ și legalizarea căsătoriilor nu reprezintă un pericol pentru societate sau copii;
- Societatea promovează falsuri despre comunitatea LGBT+ pentru a induce frica în oameni.

Opinii menționate în FG cu respondenții cu atitudine negativă față de LGBT+:

- Persoanele LGBT+ au cancer;
- Persoanele LGBT+ fac propagandă;
- Persoanele LGBT+ nu trebuie să se manifeste în public și ar trebui să „facă ce vor la ei acasă”;
- Persoanele LGBT+ nu ar trebui să lucreze în domeniul educației sau medicinei.

Rezultatele Studiului privind atitudinile și percepția locuitorilor mun. Bălți față de comunitatea LGBTI, efectuat de Centrul de Analiză şi Investigaţii Sociologice CIVIS la comanda Asociației Lex XXI, în perioada 20 iunie – 11 iulie 2023, arată că 90% dintre respondenți nu cunosc și nu înțeleg deloc problemele cu care se confruntă comunitatea queer din regiune.
Studiul arată că doar 6% manifestă toleranță și înțelegere, acceptând faptul că fiecare are

libertatea de a trăi după bunul plac. Totodată, 43% din respondenți sunt de părerea că biserica influențează în mare măsură opinia societății față de persoanele LGBTI.
11% dintre respondenți cunosc personal o persoană LGBTI. În această categorie se regăsesc mai des persoane cu vârstă de până la 35 de ani. Dintre aceștia, 42% au cunoscuți sau prieteni queer.
Fiind rugați să evalueze gradul de discriminare în baza orientării sexuale în mun. Bălți și societate, opinia respondenților este divizată în trei categorii aproape egale. 36% consideră că discriminarea persoanelor LGBTI este răspândită în mare măsură, 36% sunt indecișI în această privință, iar 28% sunt de părerea că acest gen de discriminare are loc rareori sau chiar deloc.
Privind gradul de acceptare a comunității LGBTI, studiu arată că doar 5% ar accepta o persoană LGBTI în calitate de prieteni sau membri ai familiei, iar 13% ar accepta maxim să fie vecini sau colegi de muncă.
Indicele distanței sociale față de comunitatea LGBTI înregistrează un scor mediu de 5,1 puncte pe scală de 0 – 7 puncte, unde 7 indică o distanță foarte mare sau excluderea din societate. Astfel, membrii LGBTI sunt acceptați maxim în calitate de concetățeni.
Fiecare al treilea respondent atribuie caracteristici pozitive precum toleranța (36%), ambițiozitatea (30%) și faptul că sunt îngrijiți (31%).
Pe de altă parte, caracteristicile negative pe care le atribuie locuitorii mun. Bălți membrilor comunității LGBTI sunt anormalitatea (71%), neînțelegerea (72%) și destrăbălarea (59%).
Rezultatele studiului arată că 5% din respondenți atribuie doar caracteristici pozitive, 18% atribuie doar caracteristici negative, iar restul respondenților nu știu sau nu au răspuns.

Conform studiului „Percepții asupra drepturilor omului în Republica Moldova, Sondaj de opinie publică 2023", efectuat de către Oficiul Ombudsman, Este sesizată lipsa de cunoștințe în domeniul drepturilor omului în rândul a diferite grupuri ale populației. Fie că e vorba de grupuri defavorizate (persoane cu venituri mici, persoane cu dizabilități, persoane în etate etc.), elevi, studenți minorități (etnice, religioase, LGBT etc.) sau persoane refugiate, numeric predomină aprecierile sceptice. În opinia celor intervievați cel mai puțin sunt respectate, drepturile consumatorilor de droguri și substanțe psiho-active - 25,6%, drepturile persoanelor LGBT – 31,7%, drepturile deținuților și ex-deținuților – 33,4%.

Conform Studiului elaborat de Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare care prezintă nivelul de acceptare a grupurilor minoritare de către populația Republicii Moldova, o bună parte din societate încă manifestă atitudini discriminatorii față de anumite grupuri sociale. Studiul a fost realizat pe un eșantion de 1001 persoane cu vârsta de la 18 ani în sus, din 13 regiuni geografice, care coincid cu unitățile administrativ teritoriale.
În cazul persoanelor LGBT+, persoanelor care trăiesc cu HIV și persoanelor foste deținute nivelul distanței sociale (nivelul de acceptare) depășește valoarea 3, ceea ce sugerează că reprezentanții grupurilor respective nu sunt acceptați în calitate de membri de familie, prieteni, vecini sau colegi de muncă, iar în cazul persoanelor LGBT+ – nici chiar în calitate de cetățeni ai țării. Atitudini discriminatorii pronunțate se atestă și în raport cu persoanele de religie musulmană, persoanele de origine africană, persoanele de etnie Romă.
Cu toate acestea, se observă tendințe de îmbunătățire a situației, nivelul de acceptare sporind față de majoritatea grupurilor sociale. Începând cu anul 2015, nivelul distanței sociale a oscilat în timp, însă în ultimii ani se observă o ușoară tendință de ameliorare în raport cu anumite grupuri sociale. În anul 2023, nivelul de acceptare sporește în raport cu majoritatea grupurilor, cea mai vizibilă schimbare fiind față de persoanele LGBT+ și persoanele care trăiesc cu HIV.

În data de 12-13 aprilie 2024 Centrul de Informații GENDRDOC-M a organizat Conferința Internațională pentru părinții copiilor LGBT „Felis Conference". „Felis Conference" reprezintă o oportunitate unică de a aduna la un loc părinți, experți în domeniul educației și psihologiei, activiști, și reprezentanți ai autorităților pentru a discuta despre provocările cu care se confruntă părinții persoanelor LGBT în societatea contemporană. Scopul conferinței este de a facilita

schimbul de experiențe și de a promova strategii care contribuie la crearea unui mediu susținător pentru persoanele LGBT și familiile lor.
Evenimentul cuprinde o serie de prezentări, ateliere și discuții în plen, concepute pentru a încuraja dialogul constructiv și pentru a oferi participanților informații valoroase și resurse practice. Prin adunarea unui spectru larg de voci și experiențe, ne propunem să explorăm modalități prin care putem lucra împreună pentru a asigura o lume mai bună pentru toți.
La conferință au fost invitați deputați din Parlament, Ministrul educației, reprezentanți ai Ministerului muncii și protecției sociale, reprezentanți ai Ministerului sănătății, Reprezentanții oficiului Ombudsman.
Reprezentanții tuturor ministerelor nu au răspuns la invitație.

În lunile martie-mai au avut loc filmările spotului pentru Festivalul Moldova Pride 2024. În spot au fost implicați mai mulți actori și televiziunea TV8.
Unii actori când auzeau că spotul este legat de persoanele LGBT, refuzau participarea.

În perioada aprilie iunie 2024 în Moldova a avut loc recensământul populației. Întrebările din chestionar au exclus comunitatea LGBT+.
La întrebarea despre sex au fost posibile doar două răspunsuri: bărbat sau femeie.
La întrebarea despre relațiile între locuitorii din apartament, dacă se indicau relații de parteneriat/concubinaj sistemul arăta o atenționare în care era scris: „Fiți atent, două persoane de același sex nu pot fi în concubinaj”.

În data de 18.06.2024 a fost înregistrat Proiectul de lege pentru aprobarea Concepției politicii naționale pentru păstrarea și consolidarea valorilor spirituale și morale tradiționale în Republica Moldova de către deputații Ulanov Denis, Tauber Marina, Jardan Petru, Apostolova Reghina, Fotescu Vadim, Lozovan Irina un proiect de lege pentru aprobarea Concepției politicii naționale pentru păstrarea și consolidarea valorilor spirituale și morale tradiționale în Republica Moldova.
Proiectul conține următoarele articole:
14. Activitatea organizațiilor și persoanelor care contribuie la răspândirea ideologiei distructive reprezintă o amenințare obiectivă la adresa intereselor naționale și publice ale Republicii Moldova.
23. Realizarea priorității naționale strategice de protejare și susținere a valorilor spirituale și morale tradiționale, a culturii și a memoriei istorice implică abordarea următoarelor sarcini ale politicii de stat pentru conservarea și consolidarea valorilor tradiționale:
c) păstrarea, consolidarea și promovarea valorilor tradiționale ale familiei (inclusiv protecția instituției căsătoriei ca uniune între un bărbat și o femeie cu capacitate de exercițiu), asigurarea continuității generațiilor, grija pentru viața demnă a generației mai în vârstă, păstrarea și dezvoltarea identității naționale ca prioritate strategică națională majoră;
d) asigurarea unei politic de adopție în exclusivitate pentru familiile în căsătorie legală sau persoane heterosexuale;
e) neadmiterea oricăror intervenții medicale de schimbare de gen;
f) neemiterea indicării în orice acte oficiale a oricărui alt gen decât cel masculin sau feminin;
g) interzicerea întrunirilor care au drept scop promovarea valorilor netradiționale, propaganda relațiilor sexuale de același gen, incestului, adopțiilor de către perechi netradiționale sau de către o persoană neheterosexuală, intervențiilor medicale legate de schimbarea de gen sau altor acțiuni care contravin concepțiilor de gen;
h) implementarea politicii de informare a statului care vizează consolidarea rolului valorilor tradiționale în conștiința maselor și contracararea răspândirii ideologiei distructive;
(i) educația în spiritul respectului pentru valorile tradiționale ca instrument esențial al politicii de stat în domeniul educației și culturii, necesară pentru formarea unei personalități armonios dezvoltate;

j) neadmiterea difuzării publice, prin orice mijloace a informațiilor care promovează valorile netradiționale, propaganda relațiilor sexuale de același gen, incestului, adopțiilor de către perechi netradiționale sau de către o persoană neheterosexuală, intervențiilor medicale legate de schimbarea de gen sau altor acțiuni care contravin concepțiilor de gen;
k) neadmiterea promovării în cadrul instituțiilor de învățământ, de orice nivel, a informațiilor care promovează valorile netradiționale, propaganda relațiilor sexuale de același gen, incestului, adopțiilor de către perechi netradiționale sau de către o persoană neheterosexuală, intervențiilor medicale legate de schimbarea de gen sau altor acțiuni care contravin concepțiilor de gen;
t) orice act sau decizie ale vreunui organ de stat care direct sau indirect promovează valori netradiționale sunt nule.
Acest proiect de lege trebuia să fie supus consultărilor pe data de 10 iulie, dar la propunerea deputatului Ulanov, a fost mutată pentru mai târziu. Până la sfârșitul anului proiectul de lege nu a fost discutat.

În data de 20 octombrie în Moldova a avut loc Referendumul pentru modificarea constituției, pentru a introduce următorul text: Reconfirmând identitatea europeană a poporului Republicii Moldova și ireversibilitatea parcursului european al Republicii Moldova, declarând integritatea în Uniunea Europeană drept obiectiv strategic al Republicii Moldova, Constituția se completează cu „Integrarea în Uniunea Europeană" și „Aderarea la tratatele constitutive și la actele de revizuire a tratatelor constitutive ale Uniunii Europene". 1) Aderarea Republicii Moldova la tratatele constitutive ale Uniunii Europene, precum și la actele de revizuire a tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, se stabilesc de Parlament prin lege organică. 2) Ca urmare aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte acte juridice cu caracter obligatoriu ale Uniunii Europene, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare.
Tot în data de 20 octombrie a avut loc primul tur și în data de 3 noiembrie al doilea tur a alegerilor prezidențiale. În calitate de președintă a fost aleasă pentru al doilea mandat Maia Sandu.
În perioada preelectorală și pre-referendum, majoritatea partidelor din opoziție au folosit discurs de ură homofob și transfob.

Mai mulți funcționari publici din Moldova au primit în data de 7 august niște e-mailuri prin care au fost anunțați, că riscă să fie concediați dacă nu cunosc limba engleză. Aceasta ar fi o „condiție" de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Scrisoarea a fost atribuită Comisiei Europene. În aceeași scrisoare se menționează că în fața ministerelor din Moldova trebuie atârnat steagul LGBT, mai exact – în zilele când sunt marcate sărbători atribuite minorităților sexuale. Guvernul de la Chișinău a numit informația drept falsă, venită de pe un e-mail la fel fals.

În data de 8 octombrie funcționarii publici au primit următoarea scrisoare de pe adresa andrei.chistol@mc-md.com.
„*Ministerul Culturii al Republicii Moldova vă anunță despre noul decret "Cu privire la aprobarea zilelor libere și nelucrătoare pentru participanții la Festivalul LGBT în perioada 10-13 octombrie 2024 în Republica Moldova" din 7 octombrie 2024. În legătură cu festivalul LGBT din Chișinău, s-a decis să se facă zile nelucrătoare plătite pe durata festivalului pentru angajații care participă la acesta. Rezoluția este atașată la această scrisoare. În viitorul apropiat, Rezoluția va fi postată pe site-ul oficial al Ministerului Culturii al Republicii Moldova.*
Vă rugăm să informați personalul că, pentru a simplifica eliberarea unui certificat de participare la eveniment, organizatorii Festivalului LGBT au creat un bot Oficial Telegram (https://t.me/Moldovahelp_bot), care va furniza automat angajatorului un certificat de participare.
La familiarizare, vă rugăm să ne anunțați într-o scrisoare de răspuns.

Cu respect, Secretar de Stat al Ministerului Culturii, Andrei CHISTOL"
La scrisoare a fost anexat și un ordin semnat de ministrul Culturii Sergiu Prodan.

În data de 7 august 2024, fostul președinte al Republicii Moldova, Igor Dodon a participat la emisiunea „Moldova Live" de la Exclusiv TV. În emisiune Dodon a spus următoarele: „*Avem nevoie de o lege ca cea adoptată în Georgia. Avem nevoie de instrumente pentru a verifica ce fac organizațiile neguvernamentale în Moldova, care devin o ramură separată a Guvernului în țara noastră și au și mai multă putere decât mass-media și politicienii. Aceste ONG-uri au bugete enorme – sute de milioane. De ce aceste organizații închid ochii la toată nelegiuirea autorităților? Pentru că atât Guvernul, cât și aceste ONG-uri sunt finanțate din același buzunar și nu se pot descurca între ele. Trebuie să ne ocupăm de asta și ne vom ocupa de asta.*"

Pe canalul Telegram a apărut un canal cu denumirea „Pentru valori tradiționale", textele sunt exclusiv în limba rusă. La data de 8 august acesta avea 172 de membri. Scopul grupului a fost anunțat drept suport și inspirație și organizare de eveniment pentru cei, care susțin valorile tradiționale. La fel ei anunță proteste la ambasadele care susțin agende alternative agendei lor și în fața a două cluburi gay. Pentru data de 4 august a fost anunțat și un marș pentru valorile tradiționale în parcul Valea Morilor.

În data de 11 septembrie președintele partidului Socialiștilor a Republicii Moldova, Igor Dodon a publicat pe pagina sa din Telegram următorul text:
„*Astăzi am fost citat la poliție, acolo am aflat că pe numele meu a fost depusă plângere penală și contravențională de către Organizația Genderdoc-M, pe motiv că în activitatea politică am admis ca angajament electoral fraza „Nu vom permite implementarea propagandei LGBT în școli și în Chișinău, deoarece acest lucru este inacceptabil atît pentru majoritatea cadrelor didactice, cât și pentru părinții și familiile care au copii la școală".*
Anume această promisiune, după părerea Genderdoc-M reprezintă instigare la ură, și tot după părerea lor cade sub incidența Codului Contravențional și Codului Penal (Instigarea la acțiuni violente pe motive de prejudecată), invocând faptul că nu există cercetări sau studii care să demonstreze că societatea, profesorii, părinții, copiii ar fi deranjați de propagarea LQBT în școli.
Observați cât de atenți sunt și cât de prompt reacționează Guvernarea PAS atunci când reprezentanții Genderdoc-M se simt deranjați?
În cazul sesizării deputatei Adela Răileanu în privința declarațiilor deputatului PAS, Oazu Nantoi, care a adus o insultă obraznică femeilor din Republica Moldova, numindu-le prostituate, poliția nu a constatat nici o încălcare. Asta chiar dacă și Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a constatat că declarațiile deputatului poartă un caracter discriminatoriu.
Neacceptarea propagandei LGBT în școli, reprezintă poziția mea în calitate de cetățean și tată, întotdeauna am militat pentru păstrarea tradițiilor sănătoase și voi susține în continuare această cauză, spre deosebire de Maia Sandu și membrii PAS, care pentru a menține puterea sunt gata să accepte o agendă străină, periculoasă pentru societatea noastră.
În țara noastră, familia tradițională este susținută de marea majoritate a societății și nu necesită confirmarea unor studii și cercetări realizate la comanda promotorilor acestei ideologii venite din afară."
Cazul despre care a menționat Dodon cu referire la GENDERDOC-M se referă la ziarele socialiștilor din campania electorală din toamna anului 2023. Ziarele au avut mesaje homofobe și GENDERDOC-M a depus o plângere la poliție. Pe parcursul anului Igor Dodon nu a răspuns la citațiile poliției și a mers abia peste un an, în ajunul alegerilor prezidențiale.

În toamna anului 2024, anumiți membri ai comunităților LGBTQ europene au primit o propunere neobișnuită prin intermediul aplicațiilor de dating: 1 500 de euro plus cazare și masă

în schimbul deplasării în Moldova în timpul campaniei electorale și participării la o sesiune foto. Acest proiect ar fi fost organizat de una dintre cele mai vechi organizații LGBTQ din Europa, în cadrul unui grant european menit să promoveze diversitatea. Cu toate acestea, investigațiile ulterioare au arătat că ONG-ul menționat nu avea un astfel de proiect, comunitatea locală queer din Moldova nu era la curent cu acesta și nu exista niciun grant UE evident care să corespundă descrierii.

DISCURS MOTIVAT DE URĂ, INSTIGARE LA URĂ ȘI DISCRIMINARE

Raportului ECRI pe Republica Moldova, ciclul VI de monitorizare adoptat pe data de 2 iulie 2024, publicat pe 12 noiembrie a făcut următoarea recomandare:
ECRI recomandă ca personalitățile publice, cum ar fi oficialii la nivel înalt, politicienii și liderii religioși, economici și comunitari, să fie puternic încurajați să adopte o poziție promptă, fermă și publică împotriva exprimării discursului instigator la ură rasist și LGBTIfob și să reacționeze la orice astfel de exprimare prin mesaje ferme de combatere a discursului instigator la ură și prin discursuri alternative, precum și să promoveze înțelegerea între comunități, inclusiv prin exprimarea solidarității cu cei vizați de discursul instigator la ură. Organismele alese și partidele politice ar trebui să adopte coduri de conduită adecvate care să interzică utilizarea discursului instigator la ură, să solicite membrilor și adepților lor să se abțină de la implicarea, susținerea sau diseminarea acestuia și să prevadă sancțiuni. În această privință, ECRI face trimitere la Recomandarea sa de politică generală nr. 15 privind combaterea discursului instigator la ură, la Recomandarea CM/Rec (2022)16 a Comitetului de Miniștri privind combaterea discursului instigator la ură și la Carta partidelor politice europene
partidelor politice pentru o societate non-rasistă și incluzivă, aprobată de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei în Rezoluția sa 2443 (2022).
Conform Raportului „Misiunea de observare, alegeri prezidențiale și referendum republican constituțional 20 octombrie 2024” efectuat de Asociația PromoLex, În perioada 20 august – 8 septembrie 2024, au fost identificate cel puțin 40 de cazuri de discurs de ură și alte forme de manifestare a intoleranței. Din cele 40 de cazuri, 38 cazuri au avut loc în context politic, iar dinte acestea - 28 de cazuri au avut loc în context electoral. Cele mai multe cazuri au fost răspândite prin intermediul rețelelor de socializare și aplicațiile mobile.
„Apartenența politică”, „orientarea sexuală/identitate de gen” și „sex/gen” sunt criteriile care au stat la baza celor mai multe cazuri de discurs de ură identificate în această perioadă. Bărbații (17 cazuri) cu vârsta cuprinsă între 35 și 50 de ani (11 cazuri) au utilizat cel mai des discursul de ură, 17 cazuri fiind generate de către reprezentanți ai autorităților publice locale/centrale.
Cele 40 de cazuri de discurs de ură au fost vizualizate de peste 3 milioane de ori și distribuite de peste 23 de mii de ori.
În perioada supusă monitorizării, au fost identificate mesaje care au promovat intoleranța față de anumite grupuri sociale, dar și mesaje care au atins un nivel mai înalt de gravitate, precum justificarea violenței sau incitarea directă sau indirectă la discriminare.

În data de 8 ianuarie cântăreața Lia Taburcean a făcut o postare (story) pe rețeaua sa de socializare Istagram: „*Îmi e scârbă, de fapt puțin spus scârbă. Eu mereu voi rămâne cu gândirea mea din epoca de piatră (așa cum spun mulți) și rămân cu părerea că un Bărbat care e Femeie, nici nu știu naibii cum să zic) păi ar trebui să nu fie dezgustător și prea pronunțat. Păstrați o distanță dracului de Oamenii sănătoși și nu vă mai prostiți. Să mă ierte Publicul meu, dar este pentru prima oară când nu pot să mă abțin*”.
În data de 11 ianuarie, după ce a fost criticată de mai mulți activiști și persoane publice a mai publicat un video cu următorul mesaj: „*Dacă eu am greșit undeva, veniți și mă corectați, argumentați frumos... Imaginează-ți că tu acum ai un copil, 4-5 ani... și vede pe drum așa o situație, bărbat-bărbat, femeie-femeie, și te-ntreabă Ce se întîmplă, tată, și aș vrea eu tare să-i dai un răspuns, să văd cum o să răspunzi tu. Pentru că tot o să fie de folos pentru societate, că*

eu tot nu știu ce să răspund.", „*Eu nu mai vreau să vorbesc despre asta, eu mi-am făcut părerea mea și știu tot*".

În data de 1 februarie 2024 Partidul Renaștere și susținătorii acestuia au protestat în fața Parlamentului. Printre protestatari a fost și deputata fostului partid Șor, Marina Tauber. Manifestanții au adus cu ei pancarte pe care scrie „Demisionați, salvați Moldova", „Jos PAS", „*Cerem alegeri anticipate*".
Una din protestatoare a ținut o pancartă cu următorul mesaj: „*Lesbopreședinta: dați-mi mass-media, iar mie mi le-au dat, și eu voi face din voi o stână de organe care ling fundul gayropei, „Baidănutii și o gașcă de poponari ai SUA au distrus economia Moldovei...".*

În data de 2 februarie 2024 în Comrat, Gagauzia a avut loc o acțiune publică consacrată referendumului pentru autonomia Găgăuziei în 2014.
În timpul acțiunii a luat cuvânt Mihail Vlah, consilierul bașcanei Găgăuziei. Mihail Vlah a spus următoarele (min. 36.10 tradus din rusă): „...*Poporul moldovean a pierdut aproape totul. Și-a pierdut statalitatea, și-a pierdut valorile tradiționale pe care le-au dat părinții lor, pentru că astăzi îi vedem pe acești orientaliști netradiționali, nici nu știu cum să le spun, mărșăluind prin piața centrală a Chișinăului și sunt păziți de 4 mii de polițiști, iar în fața lor sunt ambasade acreditate. Dar când sunt procesiuni, ei lasă special să treacă mașini și microbuze, uite ce s-a întâmplat astăzi..."*

În luna aprilie, Liudmila Corsun, candidată la prezidențiale, președinta Federației naționale-culturale autonome a moldovenilor din Rusia, a acordat un interviu la emisiunea rusă жизненный совет (sfat de viață), în calitate de reprezentantă a Federației moldovenilor din Rusia. Unul dintre subiectele principale ale discuției a fost relația dintre țara noastră și Rusia, dar și poziția pe care o are față de războiul din Ucraina.
Corsun menționează că printre activitățile pe care le întreprinde Federația moldovenilor din Rusia este să organizeze evenimente „*cu concetățenii noștri*", concerte în spitalele militare pentru participanții la războiul din Ucraina, numit de Corsun „*operațiune militară specială*".
„Familiile moldovenești, în anumite circumstanțe, au plecat în Europa. Unele au început să se întoarcă în Rusia (...) Ei sunt recunoscători președintelui Federației Ruse pentru ordinul privind comunitatea LGBT, că aici este interzisă. Ei spun că asta e sfânt".

În data de 17 aprilie 2024 pe site-ul oficial a Partidului Șor (interzis prin lege) a apărut un articol numit: „Moldova este o țară cu valori tradiționale, nu are nevoie de parade gay europene".
Articolul conținea următorul paragraf: *"Cetățenii moldoveni sunt oameni profund credincioși. Ei nu ar schimba biserica pe paradele gay. Moldova și Europa au valori și abordări diferite ale vieții", a constatat politicianul.*

În data de 16 aprilie regizoarea Daniela Burlaca a dat un interviu (min 51.06) „Cultura din Moldova, "vedetele" din teatru și intimitățile de pe scenă", în care a fost întrebată dacă crede în dragostea între două femei sau doi bărbați, răspunsul ei a fost „Nu".

Pe data de 20 mai Blocul politic „Victorie" a organizat la Orhei, Bălți, Taraclia și Comrat „Festivalul Prieteniei între Popoare". În fața locuitorilor și oaspeților festivalului a ținut cuvântare liderul blocului politic „Victorie" Ilan Șor. El a anunțat lansarea campaniei „Nu integrării în UE".
La Comrat, oaspeților li s-au adresat bașcanul Găgăuziei Evghenia Guțul: „*Noi, locuitorii Găgăuziei, suntem pentru valorile tradiționale, pentru ca oamenii să trăiască în prosperitate, pentru ca agricultorii noștri să poată livra produsele lor în Federația Rusă. Suntem un popor unit, iar aceasta este puterea noastră*", primul adjunct al bașcanului Găgăuziei Ilia Uzun: „*Noi, patrioții autonomiei găgăuze, îl vom susține pe Ilan Șor și blocul „Victorie" creat de el. Doar*

victoria ne va întoarce valorile noastre tradiționale - pentru noi este important să ne păstrăm mama și tata, loialitatea față de strămoși, nu avem nevoie de paradele LGBT. Și ne vom ține de pieţele noastre tradiționale - ale Rusiei și țărilor UEEA. Ieșim la referendum și spunem „Nu!" UE!".

Pe unul din site-utile cu filme piratate în ajunul referendumului a fost distribuită o publicitate fake în care se vorbea despre lecții de incluziune. În spotul publicitar, care era în limba rusă, se spunea că din data de 1 septembrie în școlile din Moldova vor fi introduse lecții de incluziune și copiii vor fi învățați că suntem parte a familiei europene, în care fiecare om merită iubire și dragoste, inclusiv, indiferent de orientarea sexuală. În video erau arătați bărbați care se sărută și steaguri LGBT. Reprezentanții Guvernului au spus că acest spot este parte a unei campanii de dezinformare îndreptate împotriva cetățenilor Moldovei.

În data de 21 iunie, președinta Maia Sandu a fost protagonista unui nou video de tip „deep fake". Pretinsul discurs al președintei este realizat sub formă de pamflet, cu ajutorul inteligenței artificiale și face referire la o pretinsă apartenență la comunitatea LGBT.
Totodată, ironizând pe seama nivelului de trai al cetățenilor, președinta ar veni și cu unele recomandări – „*Trebuie să facem o carte națională a Moldovei. Putem găti ciorbă din topor și mămăligă*".
Administrația Prezidențială a dezmințit veridicitatea înregistrării video, calificându-le drept „*eforturi ale forțelor pro-ruse de a compromite integrarea europeană*".
Acest video, care are pe copertă imaginea președintei este distribuit pe Facebook, printre comentarii la alte postări. Videoul este distribuit de către conturi de Facebook cu nume improprii pentru R. Moldova, așa ca – Elizabeth Miles, Maya Smith sau Libby Marshall.

În data de 20 iulie Igor Dodon, președintele Partidului Socialiștilor din Republica Moldova a participat la emisiunea „Po factam" cu Iulia Fiodorova.
La minutul 37.35 (tradus din rusă) a avut loc un dialog care conținea următoarele mesaje: „*UE insistă ca Maia Sandu să-și intensifice activitatea de promovare a LGBT în școli și grădinițe. Iar acest lucru nu este o glumă acum, nici nu este o sperietoare.... ...Sunteți de acord să intrăm în UE cu LGBT în școli, în grădinițe, iar voi, agrarienii, sunteți de acord că în Moldova să nu existe mere sau struguri...? ... (despre referendum, ce va fi în caz că oamenii votează pentru: ... consecințele sunt grave... ... este pentru schimbarea Constituției ... ...unele directive UE pot deveni automat norme de drept moldovenesc. Și nu știm ce vor crede ei, despre neutralitate, sau despre același LGBT sau alte probleme*"

În data de 28 iulie Igor Dodon a postat pe pagina sa de Facebook: „*Mulțumim organizatorilor Olimpiadei că ne-au arătat ce s-a întâmplat în ultimii cu ani cu valorile europene. Noi știam că lucrurile degradează, dar nici chiar așa. Tot mai multă lume deschide ochii și vede cum Europa este cucerită de propaganda lgbt-istă și satanistă. Nouă așa Europă perversă și anticreștină nu ne trebuie. Mai bine suverani și cu valori creștine și familie tradițională, decât atrași într-o Uniunea Europeană care va impune aderarea la NATO, ne va cumpăra pământurile și patrimoniul țării și va introduce ca obligatorie propaganda perversiunilor homosexuale în școli*".

În data de 27 iulie pe rețeaua socială TikTok un bărbat cu numele bax.di a publicat un video în care a spus următoarele (tradus din rusă): *„Am auzit la știri și am rămas mască pentru că în Chișinău s-a deschis o cafenea pentru poponari, pentru homosexuali, cafea acolo, una, alta. Vă rog să aflați dacă e adevărat sau nu, trimiteți-mi adresa, scrieți, o să închidem această cocoșărie în cel mai scurt timp. Vă rog. Aflați și scrieți*".
A fost depusă plângere la poliție.

În data de 26 iulie la emisiunea Natei Albot „Mulțumesc pentru întrebare” a fost invitat Alexandru Comerzan, un bucătar cunoscut. Camerzan a avut următoarele declarații despre persoanele LGBT: „*Dar pe mine mă deranjează faptul că în ziua de azi partea feminină devine bărbat, iar bărbatul se transformă în femeie. Cred că e evident acest lucru. Uitați-vă ce se face în societate. Promovarea LGBT. Eu sunt de acord că ei au fost mereu, din Imperiul Roman, dar asta nu înseamnă că trebuie să strigi în gura mare că vrei drepturi. Eu nu mă sărut în public nici cu soția, de ce ei o fac? Eu nu iubesc așa ceva. (...) Uite, eu am un prieten gay în Italia, dar el nu arată că e. El se îmbracă, vorbește ca mine*”.

În data de 26 iulie Bogdan Țîrdea, deputat din partea Blocului Comuniștilor și Socialiștilor a postat pe canalul său de Telegram: „*Potrivit Ambasadei Olandei în Moldova, aceasta a promovat apariția unei astfel de instituții în țara noastră pentru „dezvoltarea comunității LGBTQ din Moldova, precum și pentru reducerea distanței sociale față de comunitate. Ambasada a declarat că Queer Cafe este „un loc sigur pentru comunitatea LGBTQ și aliații săi, unde își vor putea explora propria identitate și profita de oportunitățile civice”. Păi, nu vor construi spitale, școli și fabrici, corect?*”.

În data de 28 iulie la Emisiunea Puterea e în Adevăr, Renato Usatîi a făcut următoarea declarație (min. 42.49): „*Hai că au făcut ei golubiatne la Eurovision, acolo erau deamu și cu barbă, și în calgoci cu liurex, și fără calgoci, băi deamu au ajuns și la Olimpiadă... ...și-i arată pe porcii ăștia, acuș parcă văd că o să-mi scrie vreo trei ONGuri, o să mă dea în judecată. Eu acei toți care ședeau acolo, prosto îi dădeam la Viscas ori la Pedigreepal, la producere srazu (deodată). Numai că avem o problemă, nu cred că câinii și motanii mănâncă pi, nu, ei știu ce-i bun. Dar e un lucru urât*”
Centrul de Informații GENDERDOC-M a depus plângere la Consiliul Egalității, Consiliul a considerat această plângere inadmisibilă și a redirecționat-o organelor de poliție. A fost pornit un proces contravențional.

La data de 29 iulie 2024 un episod, din timpul ceremoniei de deschidere a Jocurilor Olimpice, le-a amintit creștinilor de „Cina cea de Taină”. Momentul, care a adunat un grup de dansatori și drag queens, a stârnit reacții de nemulțumire.
Fostul ministru al Educației, Corneliu Popovici, a spus: *„ ”Cina cea de Taină”, celebra pictură murală a lui Leonardo da Vinci, care înfățișează ultima masă a lui Iisus Hristos și a celor 12 Apostoli, a fost parodiată într-un mod mizerabil și absolut josnic: Iisus a fost înlocuit de o femeie obeză, în timp ce apostolii au fost înlocuiți de transsexuali și un copil. Miliarde de creștini s-au simțit jigniți*”.

Fostul premier Vlad Filat, lider al Partidului Liberal Democrat din Moldova, a spus că este „*creștin, tolerant, înțelegător*” dar „*așa ceva*” nu acceptă. „*Dacă asta înseamnă Europa, atunci eu nu vreau așa Europă*”.

Liderul socialiștilor Igor Dodon a exprimat o profundă indignare față de ceremonia de deschidere a Jocurilor Olimpice de la Paris, în care s-au făcut parodii la Cina cea de Taină și un trio s-a sărutat.
„*Știam că lucrurile se degradează, dar nu credeam că va ajunge până aici. Tot mai mulți oameni își deschid ochii și observă cum Europa este influențată de propaganda LGBT și satanistă. Mulțumim organizatorilor Olimpiadei că ne-au arătat ce s-a întâmplat în ultimii cu ani cu valorile europene. Noi știam că lucrurile degradează, dar nici chiar așa. Tot mai multă lume deschide ochii și vede cum Europa este cucerită de propaganda lgbt-istă și satanistă.*
Nouă așa Europă perversă și anticreștină nu ne trebuie. Mai bine suverani și cu valori creștine și familie tradițională, decât atrași într-o Uniunea Europeană care va impune aderarea la

NATO, ne va cumpăra pământurile și patrimoniul țării și va introduce ca obligatorie propaganda perversiunilor homosexuale în școli".

În data de 1 august în timpul Olimiadei în Paris a avut loc meciul de box din turneul feminin, dintre Imane Khelif, din Algeria, și Angela Carini, din Italia. Angela Carini a abandonat duelul cu Imane Khelif, o sportivă din Algeria, în mai puțin de un minut, acuzând lovituri deosebit de puternice din partea adversarei, peste puterea unei femei normale.
Incidentul a fost urmat de un val de reacții care au blamat organizatorii de la Jocurile Olimpice pentru decizia de a o accepta pe pugilista din țara magrebiană la Jocurile Olimpice, în condițiile în care ea fusese descalificată de la ultima ediție a Mondialelor pentru că testele de gen au scos la iveală faptul că avea nivelul de testosteron egal cu cel al bărbaților. Imane Khelif are sindromul Swyer și multe persoane au perceput-o fiind o femeie trans, ceea ce a stârnit mai multe mesaje transfobe din partea mai multor persoane publice din Moldova:

Ion Chicu, Fostul premier și liderul Partidului Dezvoltării și Consolidării Moldovei, a făcut următoarea postare: „*Gata, punem na.ren pe pauză vrerea noastră "în așa Europă". Nu acceptăm nimic din "valorile" voastre, devianților. Scârnăvie și absurd. Să accepți o/un "care se identifică drept femeie" s-o bată măr în ringul olimpic de box pe o femeie ... puteau doar niște incurabilii.*"

Natalia Efros, expertă în comunicare și antreprenoare**:** „*Umila mea opinie este că o luăm rău razna ca și omenire. „Strivim corola de minuni a lumii" sfidând orice urmă de bun simț. Să dai acasă, după perdea, cu pumnul în femeie, numim crimă. Să dai în ring, cu pumnul, în rolul tău biologic de bărbat, dar declarându-te femeie, numim egalitate și drept la auto-identificare. Mă scuzați, sunt gata să sar în gura lupilor, dar nu pot înțelege asta*". Când au apărut informații despre situația reală a sportivei, Natalia a șters postarea.

Vitalie Călugăreanu jurnalist: „*Chiar eram curios când o să înceapă să apară asemenea situații. Iată că au apărut. Când ai ceva între picioare, dar zici că o ai numai ca să te pi...și din picioare, dar în realitate te simți fată. Cred că omenirea ar trebui să se oprească și să mediteze un pic. Este abia primul semnal că am luat-o hăisa.*". Când au apărut informații despre situația reală a sportivei, Vitalie a șters postarea.

Ștefan Bejan, reporter de investigații la „Cutia neagră" a scris: „*Este foarte important să înțelegem cu toții că toleranța are și ea o limită. Dacă a fi tolerant cu cineva, înseamnă că altcineva are de suferit - nu mai e toleranță, e discriminare. Și da! Extremele se alimentează reciproc*".

Iuliana Mamaliga, jurnalistă: „*Toleranța asta a voastră, cu tot a vostru, cu tot fanatismul p... prăsadei*". Iuliana la fel a șters postare.

Dragoș Galbur, medic-stomatolog, fost candidat la funcția de primar a capitalei: „*Nu am cum să mă abțin văzând acest teatru al absurdului. Bărbatul biologic, algerianul Imane Khelif, care se identifică drept femeie, face ravagii pe ringul de box la olimpiadă. Decizia organizatorilor jocurilor olimpice de la Paris de a permite ca un bărbat să boxeze cu femeile, a atins apogeul mizeriei ideologice. În poză este sportiva din Italia, Angela Carini, care astăzi, după doar 46 de secunde a abandonat în lacrimi partida de box în urma loviturilor primite de la bărbatul Imane Khelif, care se identifică drept femeie, strigând „nu e drept". La jocurile olimpice de la Paris, în competiția de box feminin au fost admiși doi bărbați, algerianul Imane Khelif și taiwanezul Lin Yu-ting, gata să căsăpească toate femeile în ring, pentru a obține medalia olimpică*". Și această postare a fost ștearsă.

Iurie Ciocan fost președinte al Comisiei Electorale Centrale din Republica Moldova a scris:
„*Ideologia de gen, care deformează și pervertește tot ce e firesc, riscă să arunce omenirea în hău. După batjocura la adresa creștinilor, din deschiderea Jocurilor Olimpice de la Paris, când a fost profanat unul din cele mai sacre episoade din viața pământească a lui Isus Hristos, neo-marxismul se manifestă din nou în toată urâțenia lui.*
De această dată, lumea e scandalizată de faptul că doi boxeri de gen masculin, dar care se prezintă drept femei, „transgender" adică, ar urma să se lupte în ring cu femei adevărate. O decizie nu doar absurdă, din punct de vedere moral și etic, ci și total deplasată din punct de vedere strict biologic și cu atât mai mult sportiv. Asta pentru că, indiferent cum se „autoidentifică" un bărbat, din punct de vedere fizic el este, în mod natural, mai puternic decât o femeie. Este o chestiune valabilă atât în cazul oamenilor, cât și în cazul multor altor viețuitoare de pe pământ.
Prin urmare, să faci abstracție de acești factori obiectivi, mai ales în astfel de cazuri, pentru a te plia după o ideologie care sfidează firescul, este deja mult peste linia roșie. Oare sportivele, care vor intra în ring și vor primi lovituri de la acești masculi care se pretind femele, nu au niciun drept? Ele nu sunt discriminate și defavorizate în acest caz?
Sportul este despre demnitate, competiție și onoare. Ceea ce se întâmplă însă este total dezonorant, inechitabil și împotriva demnității umane! V-o spun ca un om care a practicat mulți ani boxul și cunosc bine spiritul competitiv a unui sportiv, mai ales trecut prin preselecții pentru Olimpiadă.
Acest marasm ideologic trebuie oprit!
Lumea trebuie adusă pe făgașul normalității și firescului! Iată cea mai mare provocare a politicienilor de azi și de mâine, dar și a tuturor oamenilor, care vor, cu adevărat, să scoată omenirea din criza morală profundă în care ne aflăm. Iar prima sarcină care se impune este să ne întoarcem la Dumnezeu.
„Nu am venit să aduc pace, ci sabie", a spus Hristos, ceea ce se tâlcuieşte astfel: „Nu am venit să împac adevărul şi minciuna, înţelepciunea şi prostia, binele şi răul, dreptatea şi silnicia, dobitocia şi omenia, nevinovăţia şi desfrânarea, pe Dumnezeu şi pe mamona, ci am adus sabie ca să tai şi să le despart, încât să nu se amestece".
Iată în ce constă lupta, prieteni!".
Postarea a fost sponsorizată pe rețeaua Facebook.

Veaceslav Balacci, fost Șef Direcție Reglementări tarifar-vamale la Serviciul Vamal al Republicii Moldova a scris: „ *După controversa cu batjocorirea Cinei cele de Taină de la ceremonia de deschidere, un nou scandal macină Jocurile Olimpice de la Paris! Pugilista italiană Angela Carini a fost nevoită să abandoneze cu nasul spart, după 46 de secunde, lupta inegală cu pugilist(a) cu gen greu de definit din Algeria Imane Khelif, care a făcut și alte victime printre boxerele de la Jocurile Olimpice de la Paris.*
Iată că și sportul, care ar trebui să fie în afara oricărei ideologii sau politici, a ajuns mutilat și îngenunchiat la propriu de ideologia neomarxistă și progresismul deșănțat! Scârbos".

Pe data de 15 august Blocul „Victoria", care a reunit partidele proruse din Moldova, s-a reunit pentru a treia oară la Moscova. De această dată, congresul a fost deschis și a fost dedicat desemnării lui Vasile Bolea drept candidat la președinție. Evenimentul a fost moderat de prezentatoarea TV rusă Arina Sharapova și de artistul moldovean Avelin Tabarca. Vasile Bolea a spus de pe scenă: „*Aceasta este istoria țării noastre, nu marșurile LGBT. În școli, copiii noștri sunt învățați că nu mai există mama și tata, există părintele nr. 1 și părintele nr. 2. Nu veți vedea o piesă în teatre fără un bărbat îmbrăcat într-o rochie, avem marșuri LGBT*".
După aceasta, Ilan Șor, liderul Partidului Șor, a urcat pe scenă și a spus: „*Astăzi, poporului nostru i se spune să nu meargă la biserici, ci să meargă la paradele gay*".

În data de 7 septembrie 2024 în spațiul online a fost publicat un audio file în care este înregistrată discuția profesoarei de engleză Polina Apostol a liceului „Anton Cehov" cu elevii săi.
Mai jos este un rezumat din ce le spunea profesoara elevilor (unii dintre copii sunt refugiați din Ucraina):
„*Copiilor ucraineni li se strică psihicul, inoculându-li-se că Putin este ucigaș; „Deșteapta" de Maia Sandu le-a spus copiilor dintr-un liceu că, după integrarea în UE ei se vor putea transforma din băieței în fetițe și viceversa; În Ucraina deja în wc-urile pentru fete se instalează pisoare și au fost legalizate căsătoriile persoanelor de același sex; După alegeri, Maia Sandu tot va legaliza căsătoriile între persoanele de același sex și o va băga la pușcărie pe Guțul, dacă trebuie va modifica pentru asta Constituția; Ucrainenilor le convine războiul, ei au făcut business din asta; Zelensky își minte poporul și s-a înțeles cu regele UK să-i dea un palat; Nu Rusia e vinovată de războiul din Ucraina, ci NATO și SUA care furnizează armament*". Mai mulți copii spun că la acest liceu sunt și alți profesori care le transmit copiilor mesaje similare, identice cu propaganda Kremlinului și a lui Șor.

În cadrul emisiunii sale online „În direct cu Igor Dodon" din 13 septembrie, liderul PSRM a declarat: „*La insistența partenerilor europeni, imediat după alegeri, o să fie incluse cote pentru LGBT în instituțiile de stat. (...) Iată la polițiști vor spune câți trebuie să fie cotă din aceștia. Ei voiau acum să implementeze, dar se tem că vor afecta alegerile. Să nu spuneți că nu v-am preîntâmpinat dacă o lăsați pe Maia Sandu și PAS. Asta va fi. Cote în instituțiile de stat și promovarea masivă în școli, grădinițe. Pentru asta ne pregătesc. (...) De aceea, haideți să avem puțină minte și să fim mai atenție la aceste alegeri*".

În data de 20 septembrie Marina Tauber, deputată în Parlamentul Republicii Moldova de la Partidul Șor a făcut următoarele postări pe canalul să de telegram (care mai târziu a fost șters de către Telegram).
„*Am vorbit despre faptul că integrarea europeană va distruge identitatea națională a moldovenilor și că vor să ne impună LGBT. Cetățenii noștri sunt categoric împotriva viziunilor îndreptate spre UE. Noi vrem să creștem copii sănătoși, vrem ca ei să rămână în Patriei*".
Mai târziu postarea a fot redactată cu următorul text:
„*Cu toții observăm că Occidentul colectiv impune insistent lumii propriile reguli și „valori liberale". Acest lucru s-a transformat deja într-o dictatură totalitară evidentă, mai ales în ceea ce privește chestiunile de gen. Se estompează diferența dintre sexe. Noțiunile de „femeie și bărbat" sunt distruse. Ceea ce este înspăimântător este faptul că acest joc – care implică schimbarea genurilor, ignorarea valorilor fundamentale și înlocuirea conceptelor și reperelor – are un impact puternic asupra minților fragile ale copiilor. Un astfel de radicalism cultural provoacă repulsie chiar și în Europa, printre oamenii de bun-simț.*"
„*În UE nu sunt acceptați cei tradiționaliști. Nici femeile, nici bărbații. Conform lui Borrell, calea către „grădina înfloritoare" este deschisă doar celor „iluminați".*
Eurobunicul s-a indignat: în Georgia a fost adoptată o lege privind interzicerea propagandei LGBT și a schimbării de sex. Se numește „Despre valorile familiei". Iar Borrell îndeamnă la anularea acesteia. Iată prioritățile europene pentru voi.
Ce l-a deranjat? Faptul că nu se poate vorbi despre schimbarea de sex în grădinițe? Că elevii nu vor afla despre sutele de genuri inventate?
Și cum se vor mai organiza paradele gay — aceasta e întrebarea".

La 20 septembrie, deputatul Bogdan Țîrdea a postat online un videoclip în care se vede cum elevi de la unul dintre liceele din capitală flutură steaguri curcubeu. „*Steagurile LGBT erau fluturate astăzi la Liceul „Prometheus Pro-Succes" din capitală. Potrivit autorului videoclipului, părinții sunt „șocați" de această acțiune, pe care conducerea școlii a prezentat-o*

drept o „celebrare a Zilei Păcii”, iar steagurile drept un „simbol al păcii”. Steagurile au fost fluturate de elevii școlii primare”.

La Comrat, pe 21 septembrie, a avut loc un miting organizat de Mihail Vlah, consilierul bașcanului Găgăuziei, Evghenia Guțul. La miting au participat susținătorii consilierului și zeci de locuitori ai Comratului.
Adjunctul bașcanului, Ilia Uzun, i-a numit pe reprezentanții autorităților din Chișinău „*necredincioși*”, care „*propagă LGBT, homosexualitatea și sodomia*”.
Protestele din Găgăuzia au loc pe fondul eforturilor deputaților din Blocul Comuniștilor și Socialiștilor, Bogdan Țîrdea și Vladimir Odnostalco, de a convinge publicul din Rusia că Chișinăul „*intenționează să interzică biserica ortodoxă, la fel ca Ucraina*”.

În data de 24 septembrie pe canalul de Telegram a lui Ilan Șor (șters ulterior de Telegram) a apărut o postare despre Festivalul Comingout day:
„*Sorosiștii au o nouă petrecere-gay. Ei o vor organiza, iar Sandu o va susține.*
În cazul în care cineva nu a înțeles - aceasta nu este o preocupare față de gay, transsexuali și alți ciudați cei slabi și oprimați, ci o politică deliberată a ONG-urilor pro-Soros.
Încearcă să struneşti o familie puternică, cu valori tradiționale. Iar o persoană convinsă că este subestimată de toți cei din jur este ușor de strunit.
Dar. LGBT-fest într-o țară ortodoxă în ajunul alegerilor este cea mai bună anti-publicitate pentru Sandu.
Moldoveni, o întrebare. Avem nevoie de asta? Scrieți în comentarii.”

În data de 25 septembrie Ilan Șor a postat:
„*Ce se întâmplă dacă spuneți „NU” la referendumul privind aderarea Moldovei la Uniunea Europeană?*
Îmi dau cuvântul ferm de a îndeplini fiecare punct al programului blocului nostru „Victorie”.
1) Gaz gratuit — în fiecare casă!Începând cu 1 decembrie, toate persoanele fizice — cetățeni ai Moldovei — vor primi gaz absolut gratuit.
2) 2 miliarde de dolari — în infrastructura socială! În următorii doi ani, dacă va câștigă alegerile prezidențiale candidatul echipei noastre, voi investi 2 miliarde de dolari în drumuri, parcuri, grădinițe, școli și spitale.
3) Interzicerea totală a propagandei LGBT. Vom convinge parlamentul să adopte o lege privind interzicerea totală a propagandei LGBT și atentărilor asupra credinței.
Întotdeauna îmi îndeplinesc promisiunile grandioase. Știți bine că nu v-am înșelat niciodată”.

În data de 25 septembrie Vasile Bolea a distribuit pe canalul său Telegram un video cu următorul mesaj:
„*Valorile impuse pe gît.*
În ultima perioadă, observăm o creștere a influenței propagandei LGBT în școlile din Republica Moldova. Această tendință devine tot mai vizibilă și mai persistentă. Un exemplu recent îl reprezintă evenimentele de la deschiderea Jocurilor Olimpice, unde s-au promovat nu doar valorile LGBT, dar și alte ideologii controversate, transmise către miliarde de oameni din întreaga lume prin intermediul televiziunii.
Săptămâna trecută, la un liceu din Chișinău, copiii au participat la o activitate unde au afișat steaguri în culorile curcubeului, un simbol al mișcării LGBT. Deși conducerea instituției a explicat că evenimentul a fost dedicat păcii, acest lucru a fost perceput de mulți ca parte a unui scenariu de promovare a agendei LGBT în școli.
În contextul referendumului constituțional din 20 octombrie, există preocupări că, odată cu adoptarea unor modificări care fac obligatorii directivele europene, această propagandă va deveni o normă în Republica Moldova. Dacă ne uităm la alte țări, cum ar fi Georgia, care a

adoptat măsuri legislative împotriva promovării acestor valori, vedem cum astfel de decizii pot proteja valorile naționale.
Îndemn cetățenii să protejeze valorile tradiționale ale societății noastre. Trebuie să ne unim forțele și să prevenim ca aceste influențe externe să afecteze generațiile viitoare ale Republicii Moldova."
Ulterior canalul lui a fost șters.

În data de 26 septembrie Renato Usatîi a anunțat în cadrul unei întâlniri cu cetățenii că Teleradio-Moldova i-ar fi respins un material electoral. „*Eu vă spun un lucru. Mai repede se va exclude toată conducerea Republicii Moldova decât eu să schimb poziția ce ține de interzicerea propagandei LGBT în școli. Mai bine nu o să avem spot la televizor, o să merg să discut cu oameni în toată țara, dar eu n-am să merg după formula cuiva*". Din cele spuse de Usatîi, postul public i-ar fi solicitat să excludă din materialul video sintagma „*eu sunt pentru interzicerea propagandei LGBT în școli*". Candidatul a menționat că va merge la Curtea de Apel. Directorul companiei Teleradio Moldova, Vlad Țurcanu a spus că nu a anulat și nu a interzis difuzarea mesajului de promovare electorală, ci doar l-a pus în discuție cu concurentul electoral și cu CEC.

În data de 27 septembrie Victoria Furtună, în cadrul unei conferințe de presă pe care a intitulat-o „*în apărarea Bisericii Ortodoxe Moldovenești*", a făcut mai multe promisiuni electorale. Acestea au fost justificate prin argumente ce țin de „*valorile noastre creștinești*". „*Promit să utilizez dreptul președintelui la veto pentru fiecare lege care nu răspunde valorilor ortodoxe. Promit să interzic propaganda LGBT, după exemplul Georgiei.*"

În data de 28 septembrie pe canalul Telegram a Marinei Tauber a fost publica următorul text:
„*93 la sută din populația țării noastre sunt creștini ortodocși. Anume din acest motiv, după cum se pare, promisiunea șefului blocului „Victorie" Ilan Șor de a adopta o lege privind interzicerea totală a propagandei LGBT și a atentărilor la credință a avut o rezonanță atât de largă în rândul moldovenilor.*
Cu toții am văzut deja în iunie, la ceremonia de deschidere a Jocurilor Olimpice de la Paris, cum ne sunt impuse în mod activ valorile netradiționale. Dorim oare să vedem peste ceva timp aceeași bacanală pe străzile Chișinăului? Sunt sigur că nu vrem. Dar, din păcate, peste câteva săptămâni vom fi nevoiți: între 10 și 13 octombrie, cu aprobarea tacită a Sandu-PAS, în capitală va avea loc un festival LGBT.
Cineva ar putea obiecta aici: trăim într-o țară democratică și nu avem dreptul să le refuzăm oamenilor dreptul de a se manifesta. Dar, după cum știm, libertatea unuia se termină acolo unde începe libertatea altuia. Dorim oare să rănim sentimentele a 9 din 10 cetățeni pentru a fi percepuți ca oameni cu viziuni europene largi? Mă îndoiesc foarte tare. La fel cum mă îndoiesc că cineva ar dori ca copiii să fluture steaguri curcubeu în curtea școlilor din Moldova, așa cum s-a întâmplat recent într-unul din liceele din capitală. Doar cabine de toaletă - neutre din punct de vedere al genului, ca în școlile europene - este puțin probabil să apară aici curând. Ce-i drept, nu pentru că guvernarea moldovenească ar fi adecvată (nu putem spera la acest lucru), ci din rațiuni pur economice..."

În data de 28 septembrie pe canalul Telegram Victoria tinerilor a fost publicat un anunț:
„*Organizația de tineret „Victoria tinerilor" a organizat o proiecție de film în aer liber în sectorul Râșcani, din Chișinău. Tinerii locuitori ai capitalei s-au bucurat de ultimele zile calde, au făcut schimb de noutăți și au comunicat cu prietenii. Invităm toți doritorii în weekendul viitor!*
Susținem activ tineretul și implementăm diverse programe culturale. Tinerii noștri au energie, potențial și dorința de schimbare pentru binele Patriei!

Guvernarea actuală ignoră inițiativele tinerilor și le înlocuiește cu festivaluri LGBT și cafenele similare. Dar o generație sănătoasă tînără, cu gîndire liberă, ca a noastră, nu va cădea pradă acestor influențe!".

În data de 29 septembrie candidatul independent Tudor Ulianovschi s-a lansat în campania electorală pentru alegerile prezidențiale din 20 octombrie. În cadrul evenimentului oficial, acesta a enumerat mai multe planuri și acțiuni pe care le va întreprinde în calitate de președinte și pentru o „Moldovă normală". Prin discursul său de lansare acesta a spus:
„*Nu vom permite niciodată ca în școli sau în spațiul public să expunem copiii noștri la propaganda de gen. O Moldova normală este a familiei tradiționale, al mamei și al tatălui*".

În data de 10 noiembrie în municipiul Chișinău a fost organizat un protest de către Partidul Socialiștilor din Republica Moldova. La acest protest a participat o persoană cu următorul mesaj pe pancartă: "*Ridică-te, țară mare! Ridică-te pentru lupta până la moarte! Cu forța întunecată fascisto-română, cu hoarda gayropeană și cu ciuma galbenă și cu Maika Sanda*".

Anual, în luna noiembrie, în cadrul liceului „Ștefan Vodă" din orașul Vadul lui Vodă se organizează săptămâna toleranței. În acest an, una dintre activitățile a fost ca elevii să vină în fiecare zi îmbrăcați în haine de diferite culori.
În cadrul unei intervenții live a lui Igor Dodon o persoană i-a adresat întrebarea: „*Elevii din Vadul lui Vodă, impuși să se îmbrace în culorile comunității LGBT?*". Acesta nu a confirmat sau infirmat direct informația, însă i s-a adresat edilului capitalei, Ion Ceban: „*Iaca uitați-vă.... Ce se întâmplă în municipiul Chișinău?*".

Festivalul Moldova Pride 2024

După ce Centrul de Informații GENDERDOC-M a publica programul Moldova Pride, Oligarhul fugar Ilan Șor, condamnat la 15 ani de închisoare în dosarul „Frauda bancară" a publicat la el pe pagina Facebook următorul text: *„Am știut că autoritățile ne vor distruge, ștergându-ne identitatea, tradițiile, istoria. Se vor preface că nu există Ziua Victoriei. Dar există o "Zi a Europei", unde sunt expuse arme - fără de care nicio zi nu se poate de trăit în "lumea" europeană. Și, în continuare, evident, "festivalul LGBT". Poporul moldovean este pașnic și tolerant, dar toate au o limită. Facem apel către autorități. Găsiți curajul de a respecta tradițiile noastre moldovenești. Respectați familiile, care, inclusiv pe dumneavoastră v-au educat. Sandu doar nu a trăit cu "părintele 1 și 2", nu-i așa? Această propagandă distruge valorile noastre și îi lipsește pe copiii noștri de fundamentul puternic — familia tradițională."*

În data de 26 mai în emisiunea online „Puterea e în adevăr 25", cu Gheorghe Gonța și politicianul Renato Usatîi a avut loc următorul dialog (min. 8.35):
Usatâi - *Da dacă avem și ziua mondială a zadneprivodnîie, și aceea știi cum, mai schimbă mosturile*
Gonța - A. *da degrabă au și marș la Chișinău, trebuie să vedem de data asta cine merge la marș, pentru că anii trecuți foarte mulți actuali deputați, care pe timpuri erau în opoziție, erau prezenți la marș.*
Usatâi - *Ascultă, cu marșurile ăstea, cu golubîie, rozovâie, țvet radughi, pe mine altceva mă interesează la marșurile ăstea, cei care cumva promovează, ei merg la marșuri deschis. Dar cei care sunt pe bune, am în vedere cu calenvalul rupt, și din partidul de la guvernare, și acei de la socialiști, ei niciodată la marșurile ăstea nu iesă. Asta pe mine mă deranjează, de ce ei nu fac un comingout, că da, suntem noi o mână de deputați, și concret, vreo 18 la sută din actualul legislativ, care am decis „la o anumită vârstă să ne schimbăm privodul". Apropo, încă majoritatea dintr-înșii critică paradele ăstea. Și asta în general e cinism. Eu nu am să dau nume,*

că nu este corect, că unul are copii, dar există un concubinaj între un deputat PAS și un deputat socialist. Gonța e emoționat nu știu de ce, te-a deranjat vreo unul dintr-înșii?
Gonța - *despre greață nu vreau să vorbesc, continuăm...*

În data de 11 iunie pe site-ul oficial al Partidului Socialiștilor din Republica Moldova a fost publicat următorul articol:
„*Stimați concetățeni!*
An de an, un grup de minorități sexuale creat artificial, susținut de forțe din exterior, insultă țara noastră, poporul nostru, credința noastră ortodoxă și tradițiile seculare ale părinților, bunicilor și străbunicilor noștri. Poporului nostru i se impune o ideologie anti-familie promovată intens de LGBT. După ce ne-au lipsit de propria noastră naționalitate și limbă moldovenească, încearcă să ne convingă că trebuie să renunțăm la identitatea umană, la familia tradițională formată din mamă și tată.
An de an sunt organizate festivaluri anticreștine care se desfășoară în fața tuturor cetățenilor, inclusiv a copiilor și adolescenților. An de an, urmărim aceste marșuri rușinoase, protejate masiv de poliție, la care participă ambasadori străini, deputați din partidul PAS, angajați ai Fundației Soros și numeroase camere mass-media. Și toate acestea sunt numite „paradă a mândriei”.
Menționăm că evenimentul respectiv va avea loc în această duminică, 16 iunie, când Biserica Ortodoxă va cinsti marea sărbătoare a Înălțării Domnului.
La fel ca și în anii precedenți, echipa Partidului Socialiștilor din Republica Moldova este categoric împotriva desfășurării acestui spectacol rușinos în centrul Chișinăului. În calitate de partid politic care mereu a pledat și pledează pentru protejarea familiei tradiționale și a valorilor creștine ale poporului nostru, PSRM inițiază un Marș Național al Familiei.
Facem apel către cetățenii țării noastre, alte partide și organizații obștești, clerul Bisericii Ortodoxe din Moldova, să participe la acest marș în apărarea poporului nostru, a credinței noastre și a familiei noastre. Împreună să protejăm valorile și lucrurile sfinte pentru noi. Să demonstrăm că moldovenii sunt pentru o familie tradițională și pentru o educație spirituală a copiilor!”

Jurnalista Viorica Tataru a surprins, în centrul capitalei, pe str. București, prin zona prin care au manifestat participanții marșului Pride, mai multe persoane îmbrăcate în „costume de protecție”, echipate cu recipiente pentru dezinfectare.
Fiind întrebate cine sunt, una dintre persoane a răspuns că sunt manifestanți din partea blocului politic „Victorie”, creat de Ilan Șor.
La întrebarea „Ce fel de acțiune se întâmplă, aceștia au răspuns: „мы очищаем город от всякой нечисти”. Tinerii după asta au pornit pe traseul marșului strigând Stop gay propaganda”.

În apropierea monumentului lui Ștefan cel Mare și Sfânt, a avut loc o altă contramanifestație împotriva marșului LGBT+.
Persoanele care participau la manifestație erau echipate cu icoane, cruci, dar și pancarte.
Unii dintre participanți erau îmbrăcați în veșminte specifice preoților.
Principalele mesaje pe care le scandau erau „Rușine”, „Stop propagării homosexualității”, „Când tac ortodocșii, strigă pietrele”.

Operatorul AGORA, Vasile Frecauțan, a fost intimidat de un manifestant, venit în centrul capitalei să protesteze împotriva organizării Marșului Pride. Mai exact, a fost stropit cu un lichid, care ar fi agheasmă, chiar în timp ce filma protestul.

La punctul final al marșului Moldova Pride, unde se află Pizzeria pe vatră, unii participanți au vrut să meargă să cumpere apă, dar localul a închis ușa și a pus pe ușă o foaie pe care scria „inventariere”, chiar dacă avea clienți în interior.

În data de 16 iunie, Gabriel Stati, omul de afaceri, vicepreședintele companiei „Ascom Group” a postat pe pagina sa Facebook o poză homofobă, în care un bărbat protejează copiii săi de curcubeu.

Albina Ciuprin, angajata GENDERDOC-M mergea cu umbrela curcubeu pe strada Șciusev și a auzit cum câțiva tineri care mergeau în față spuneau: „*ce bine ar fi să găsim câțiva din aceștia să-i batem*”.

Un bărbat agresiv s-a apropiat de participanți în timpul marșului cu strigăte despre dumnezeu și păcat. A fost scos forțat de către carabineri.

Participanții marșului de la Ritmurile Rezistenței (RoR) au pornit după marș spre Queer Cafe, au fost întâlniți de 3-4 persoane din rândul contramanifestanților și cel puțin unul dintre ei a fost agresiv în exprimare. S-a adresat unei persoane non-binare, care era în fustă și cu steagul LGBT pe ea, spunându-i că e o rusine si n-ar trebui să existe. Persoana l-a intrebat: „*ce?*”, iar acesta i-a aruncat o replică vulgară.

Dupa pride, la intersecția străzilor Sf. Țării cu București o persoană s-a apropiat de un grup de cinci participanți ai Moldova Pride și a strigat repetitiv „*Pidar*” de vreo cincisprezece ori. Nu au reușit să facă poze/video căci persoana părea agresivă, la un moment dat părea sa dorească să arunce cu ceva în ei, așa că au încercat să se distanțeze cât de repede posibil. De asemenea, înainte de asta, cand au trecut de cordonul de politie care se afla atunci la S.Lazo colț cu Sciusev, a fost un preot care s-a apropiat de ei ca sa strige „Rusine". Persoanele au comunicat că a fost o întâmplare traumatizantă pentru ei.

În timpul marșului un bărbat tânăr cu nume Celpan a publicat pe rețeaua TikToc un video în care se plângea că poliția nu le permite să ajungă spre manifestanți pentru a-i bate și că „*dacă undeva îi va vedea o să-i bată, ce va putea aceea va face, trebuie să strângă cumva niște sportivi, și să organizeze o revoltă, pentru ca să nu fie lăsați pederaștii în țară pe străzile centrale*”.
Video a avut 2491 de like 234 distribuiri.

Un alt tânăr cu numele de pe TikTok petrebujenitaa a publicat un video în care a spus următoarele: „*Eu sunt împotriva marșurilor LGBT și împotriva ideilor pe care ei le promovează prin acest marș... persoanele trans pentru mine... ...îs persoane bolnave. Ei au dereglări mentale și vor ca noi să credem că aceste dereglări îi ceva normal. Asta nu e normal și niciodată nu va fi normal și persoanele trans au nevoie de psiholog da nu de susținerea noastră... ...Eu mă gândesc că anume copiii trebuie izolați de așa informație și așa propagandă, și marșurile LGBT nici nu trebuie să fie afișate undeva la știri... ...Marșurile Pride trebuie să fie interzise*”.
Video a avut 4797 de like 693 distribuiri

În data de 18 iunie un tânăr cu numele 1iftodi pe rețeaua Tiktok a publicat un video despre marșul Moldova Pride. În video el spune următoarele:
„*Sunt păziți... ... ca nu cumva lumea să-i atace pe drum pe pidaraș. Ultima vreme în țara asta... ... se face tot pe dos. În loc să se promoveze binele, se promovează prostia, râsurile și leprele care-s scoase pe la interviuri să-i vadă o țară întreagă... ... se organizează sărbătoare la râsuri de aestea boite și la pidar care-i scot pe străzile Chișinăului. ... moldovenii nu iubesc terfotnițe de aestea. De-aș avea eu putere în țara asta, eu tot le-aș organiza paradă, sărbătoare... ... doar că fără nici o poliție. I-aș grămădi pe toți ca furnicile la o bomboană dezvălită, și când aș vede că s-o grămădit tăți, aș anunța prim microfon așa tare, luați și-i pizdiți. Poate măcar așa ar scăpa țara de râsuri de estea*”.
Video a avut 15900 de like 1650 distribuiri

În data de 23 iunie un tânăr cu nume pe Tiktok zuzzymafuzi a postat un video în care spune următoarele: „*Un pațanaș normal a numit feciorul la o profesoară pidar, pentru că e pidar, i-a spus așa cum este... ...și ea acolo, că nu-ți scot notă... ...vo-pervâh, tu nu ar trebui să stai în instituție de învățământ, pentru că fecior-tu-i pidar și tu nu ai putut să educi un bărbat, apu ce educație tu poți să dai la mii de elevi care o să vină la tine în tot anul, tot pidari o să scoți din instituția ceea de învățământ? Nu, nouă nu ne trebuie așa ceva, sau o să înveți copchiii la alții să fie pidari ca fecior-tu... ...pidarii se-nmulțesc și noi... ...o să murim, o să fim pe cale de dispariție, mâine poimâine o să ne introducă în cartea roșie”*.
Video a avut 1672 de like 124 distribuiri

Același tânăr cu nume pe TikTok zuzzymafuzi a postat un alt video în care spune următoarele: *„...Știți ce nu ne ajunge nouă în țară? Pidarași, lasă baba ceea ce moară de foame că noi o să facem parada la pidarași. O să le dăm voie să umble pe drum, să se fură-n cur, tăt normal... ...lu aeștia care au organizat parada pidarașilor și o dat voie la pidarași să umble liber pe drum, că aeștea trebu de prins și de futut cu capu de bardiur. Da niș nu poți pune mâna pe dânșii, că te cantacești, iobana v rot... ...tu ca părinte să simți ce înseamnă când vine fecior-tu buhnit în cur de alt pidar... ...Cum mergeți voi la biserică, cum credeți voi în dumnezeu, dacă voi blia sunteți pentru pidarași... ...ai să mori în pizda mătii în iad o să te duși... în biblie scrie... ... că pedeapsa-i prin sânge, adică nahui, rasstreleati dva raza. Ați înțeles?”*

O plângere pe toate video din TikTok descrise mai sus a fost depusă la poliție în iunie 2024, iar în septembrie 2024 am primit informații cu privire la identitatea și pedepsele aplicate în formă de amenzi. Unul dintre ei nu a fost încă identificat. Așteptăm informații suplimentare.

O persoană trans cu nume Amity (she/her), în scurt timp după Marșul Pride, mergea înspre muzeul Zemstvei cu trupa RoR . La intersecția străzilor Serghei Lazo cu Alexei Șciusev ea și o persoană din RoR au fost comentați de 2-3 ofițeri de poliție staționați acolo, unul zicând „*uite la băieții ăștia... ei, da ăștia îs băieți?* (cu o intonație disprețuitoare)”.

Cazuri raportate de beneficiarii Centrului de Informații GENDERDOC-M

Cazul 1: Mircea, un bărbat gay, a publicat pe rețeaua sa de socializare câteva poze cu soțul său. După aceasta, în data de 5 mai, a primit mesaje de ură de la rudele sale care locuiesc în Federația Rusă. Mesajele conțineau cuvinte licențioase, injurii și amenințări. Mai târziu aceleași rude i-au scris surorii lui Mircea, aceasta le-a răspuns că nu este treaba lor la care a fost și ea înjurată și amenințată cu violența sexuală. La fel a fost înjurată mama lui Mircea.
A fost depusă plângere la poliție.

VIOLENȚĂ ȘI INCIDENTE MOTIVATE DE PREJUDECATĂ

Pe 21.04.2022 a fost votată Legea nr. LP111/2022 pentru modificarea unor acte normative cu privire la crimele și discursul motivate de prejudecată. Legea conține criteriile protejate „orientare sexuală și identitate de gen”.

Raportului ECRI pe Republica Moldova, ciclul VI de monitorizare adoptat pe data de 2 iulie 2024, publicat pe 12 noiembrie a făcut următoarea recomandare:
ECRI recomandă autorităților să ia măsuri suplimentare pentru a se asigura că toate cazurile presupuse de infracțiuni motivate de ură sunt investigate și urmărite penal în mod eficient, prin luarea în considerare în mod consecvent a oricăror posibile motivații părtinitoare încă de la începutul anchetei și în orice procedură penală ulterioară.

În data de 19 februarie un bărbat necunoscut de vârsta a treia a aruncat în curtea oficiului GENDERDOC-M două bucăți de pâine uscată de formă rotundă cu cruce pe ea (anafură), acestea se folosesc în cultul creștin ortodox în ritualul numit „împărtășanie".

În data de 23 februarie persoane necunoscute au scris pe acoperișul automobilului liderului Partidului Democrația acasă Vasile Costiuc următoarele: „*Costiuc bulangiu, Costiuc pidar, Poponar - Costiuc*".

În noaptea din 17 spre 18 iulie a fost vandalizată ușa noului oficiu a Queer caffe din Chișinău, str. Mateevici 69, care organizează evenimente pentru persoanele Queer. Pe ușă a fost scris cu vopsea de culoare galbenă „Muie LGBT 24".
A fost depusă plângere la poliție.

În data de 10 octombrie 2024 a fost organizat primul eveniment din cadrul Comingout Day Fest organizat de GENDERDOC-M. Evenimentul urma să se desfășoare în librăria Cărturești, care este situată în incinta Muzeului de Istorie al Republicii Moldova. La or 16.30 angajații organizației, care erau în librărie pentru a pregăti spațiul au fost rugați să părăsească clădirea din cauza alertei cu bomba. Drept rezultat, evenimentul a fost organizat în alt spațiu.

În data de 11 octombrie a fost o nouă alertă la următorul local în care urmau să fie evenimentele din cadrul festivalului. Evenimentul urma să se desfășoare în localul Mediacor. Poliția a venit la fața locului și a evacuat toți participanții.
Chiar dacă în urma verificărilor de către serviciile specializate, nu au fost depistate obiecte suspecte sau explozibile și Poliția a anunțat că alerta s-a dovedit a fi una falsă, totuși printr-un proces verbal poliția a interzis folosirea clădirii timp de 72 de ore, ceea ce a însemnat că evenimentele întregului festival nu au putut fi organizate în acest local.
Centrul de Informații GENDERDOC-M a solicitat Procuraturii să verifice dacă aceste măsuri au fost adecvate situației, Procuratura a refuzat să examineze cauza.

În data de 20 noiembrie în timpul ceremoniei de comemorare a victimelor transfobiei în curtea oficiului, doi minori au aruncat o petardă peste gard. Petarda a nimerit în mulțime și a speriat participanții la ceremonie. Minorii au fost reținuți, chemată poliția și depusă o plângere.

Cazuri raportate de beneficiarii Centrului de Informații GENDERDOC-M

Cazul 1: La data de 01.01.2024, în jurul orei 21.30, într-un magazine de pe strada Ismail din centrul Capitalei a avut loc o situație de conflict dintre mai multe persoane. Victima, I. Timofei, beneficiarul Centrului GENDERDOC-M, refugiat din Federația Rusă a avut un conflict cu angajații magazinului care a fost aplanat instant. În procesul de aplanare a acestui conflict a intervenit un bărbat care s-ar fi prezentat a fi jurist și care ar putea ajuta la medierea acestui conflict. Ulterior, bărbatul și-a dat seama că Timofei ar fi gay și a devenit foarte agresiv. Agresorul a utilizat un limbaj de ură și discriminare pe principiul de orientare sexuală lui Timofei, numind-ul: „pidor, pederast", aplicând violență fizică printr-o lovitură cu palma peste fața lui Timofei. Martori la aceste evenimente au fost un lucrător social al Centrului GDM, care trecea pe alături și l-a recunoscut pe Timofei și văzând această situație imediat a sunat 112 solicitând intervenția poliției. Agresorul a devenit din nou extrem de violent și personalul magazinului a fost nevoit să solicite intervenția agenției de bază Bercut. În discuția înregistrată pe video în telefon, agresorul accentuează din nou despre orientarea homosexual a lui Timofei, folosind insulte homofobe. A fost alcătuit un proces verbal, agresorul a fost amendat.

Cazul 2: Un băiat transgen a fost hărțuit verbal, amenințat și chiar scuipat în timp ce mergea cu troleibuzul, în Chișinău. Cazul s-a produs pe data de 21 ianuarie, pe ruta de troleibuz 22, în

sectorul Botanica al capitalei. Tânărul a reușit să-și filmeze agresorul, iar hărțuirea acestuia era susținută și de taxatoarea troleibuzului.
Tânărul a povestit Centrului de Informații GENDERDOC-M că agresorul îl impunea să spună dacă este „*băiat sau fată*”, l-a insultat prin cuvinte obscene și homofobe, a făcut comentarii cu privire la înfățișarea sa și părul lung, iar apoi l-a scuipat. Când tânărul a început să-și filmeze atacatorul (videoul este atașat), pe video pot fi auzite și alte insulte sau amenințări cu violență fizică.
„Corect, înjosiți-l, acesta nu este om, e un monstru”, se aude pe fundal o voce, identificată de victimă drept taxatoarea troleibuzului.
Cazul a fost făcut public și poliția și Regia Transport public s-au autosesizat pe acest caz.

Cazul 3: În data de 15 martie, Franz, un tânăr queer aflându-se la cumpărături într-un supermarket a fost tras de păr de câteva persoane. Fiind foarte confuz, a întrebat un domn din preajmă dacă lucrează acolo. Acela i-a răspuns că e doar consultant și că există paznicul aflat în câțiva metri de ei, acesta fiind prezent în timpul incidentului. Franz a privit paznicul așteptând acela să se implice, dar paznicul îi zâmbi. După ce a ieșit din clădire, gașca agresivă l-a urmărit, filmându-l și strigându-i vorbe insultătoare.

Cazul 4: O tânără lesbiană a fost agresată în troleibuz de un angajat MAI. Motivul - o brățară în culorile curcubeului.
Incidentul s-a produs la 27 mai, în troleibuzul de pe ruta 10 din Chișinău. Tânăra, pe nume Cristina, susține că după câteva adresări din partea bărbatului de pe scaunul de alături, discuția ar fi degenerat în agresiune fizică și verbală. Amenințările ar fi pornit de la brățara-curcubeu pe care o purta fata. Cazul a ajuns în vizorul poliției. Reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne au confirmat că Întreprinderea Servicii Pază de Stat, al cărui angajat este bărbatul din imagini, s-a autosesizat asupra cazului. Situația va fi investigată și pe intern.

Cazul 5: În data de 16 iunie, în timpul marșului Moldova Pride a avut loc un incident homofob din partea mamei unei persoane trans care participa la marș. Femeia a agresat fizic și verbal mai mulți participanți și voluntari și a fost scoasă cu forța de către reprezentanții poliției în afara cordonului.

Cazul 6: În data de 16 iunie, imediat după marș, pe strada București, doi voluntari GENDERDOC-M au fost urmăriți de către un bărbat agresiv care le striga amenințări și cuvinte insultătoare homofobe. Apoi bărbatul a ajuns din urmă alte două participante la marș, două oaspete din Ucraine și a început să le îmbrâncească și să le strige insulte inclusiv împotriva ucrainenilor dar și a romilor. Voluntarii au chemat poliția, a fost depusă plângere pe incident de ură.

Cazul 7: În data de 16 iunie, în timpul marșului Moldova Pride un tânăr aparent adolescent a dat jos steagul curcubeu de pe clădirea ONU.
Același tânăr a aruncat un balon cu urină în direcția persoanelor care au participat la marș și se aflau în fața clădirii Muzeul Zemstvei în care se află Queer caffee.

Cazul 8: În data de 16 iunie după marțul Moldova Pride un tânăr a urcat în troleul 12, un domn în vârstă a intrat în troleu, l-a lovit pe tânăr peste ceafă, a început să-l amenințe, l-a ridicat cu forța de pe scaun, s-a așezat în locul lui și i-a spus: „Asta pentru că ai fost la marș”.

Cazul 9: În noaptea din 19 spre 20 iulie în preajma clubului Piannaia vișnea un tânăr LGBT și-a dezgolit unele părți a corpului iar pentru asta a fost atacat de câțiva bărbați din preajmă. Aceștia au aruncat în el cu câteva obiecte apoi au început să-l bată lăsându-l la pământ. Câteva persoane au anunțat poliția care patrula în preajmă, dar aceștia au spus că nu se implică. Au fost mai multe

apeluri la poliție însă până a venit echipajul, bătaia a prelungit. Video a fost plasat pe mai multe canale de telegram cu sute de comentarii homofobe.

Cazul 10: În data de 31 iulie la orele 22.30 în scuarul teatrului Cehov, municipiul Chișinău a avut loc un atac homofob. Un tânăr cu nume Cristi ședea cu prietena lui pe o bancă, pe alături trecea o gașcă din 6 tineri cu vârsta între 16-18 ani. Un tânăr de vreo 16 ani s-a apropiat de Cristi și de câteva ori la numit „pidar". Cristi l-a rugat să-l lase în pace și să plece, iar acesta i-a aplicat câteva lovituri peste față cu dosul palmei. Cristi a căzut jos și a mai primit o lovitură cu piciorul în piept. Un alt tânăr din gașcă s-a apropiat de agresor pentru a-l liniști și i-a spus lui Cristi și prietenei lui să tacă din gură. Agresorul s-a apropiat de un alt grup de tineri și a atacat un alt băiat. Alături se afla un grup de carabineri, aceștia s-au apropiat cu întârziere, au oprit agresiunea dar l-au lăsat pe infractor să plece fără a lua măsuri și a apela poliția. Cristi a depus plângere la poliție și să facă expertiza medico-legală. A fost deschis un dosar contravențional.

Cazul 11: În data de 15 decembrie 2024 un tânăr queer cu nume Franz a fost atacat verbal și fizic în stradă de către un grup din 3 tineri. Franz a mers la poliție să depună plângere dar acolo i-au spus că el trebuia să meargă după acești tineri pentru a vedea încotro merg, pentru că acum poliția nu-i va pute găsi, și că salvarea celor care se înecă este în mâinile celor care se înecă.

EGALITATE ȘI NEDISCRIMINARE

Legea pentru asigurarea egalității din Republica Moldova votată în anul 2012, include criteriile de protecție 'orientarea sexuală' și 'identitatea de gen' începând cu anul 2022. Pentru implementarea legii, în 2013 a fost creat Consiliul pentru Egalitate. Membrii Consiliului sunt numiți de Parlamentul Republicii Moldova pentru un mandat de 5 ani. Componența actuală include: Ian Feldman, Victorina Luca, Andrei Brighidin, Svetlana Doltu, Evghenii Golosceapov. Misiunea Consiliului este prevenirea și protecția împotriva discriminării, asigurarea egalității, promovarea oportunităților egale și a diversității.

Raportului ECRI pe Republica Moldova, ciclul VI de monitorizare adoptat pe data de 2 iulie 2024, publicat pe 12 noiembrie a făcut următoarea recomandare:
ECRI recomandă autorităților să depună eforturi în vederea adoptării unui cadru juridic care să ofere cuplurilor de același sex posibilitatea de a-și vedea relația recunoscută și protejată, pentru a aborda problemele practice legate de realitatea socială în care trăiesc, în conformitate cu Recomandarea de politică generală nr. 17 a ECRI privind prevenirea și combaterea intoleranței și discriminării împotriva persoanelor LGBTI și cu alte standarde relevante ale Consiliului Europei.

În urma deciziei CEDO Fedotova împotriva Rusiei, patru cupluri LGBT au depus o cerere către Agenția Servicii Publice pentru înregistrarea căsătoriei. Refuzul agenției a fost contestat în instanța de judecată. În fiecare caz, judecătorii au respins cererea cuplurilor. Deși am continuat litigiile în aceste patru cazuri, ne-am gândit să inițiem noi procese în conformitate cu legislația națională care permite oricui să depună o acțiune în justiție și să solicite stabilirea unui fapt. Cuplurile de același sex solicită stabilirea faptului că doi dintre ei coabitează. Acesta este un motiv separat indicat în lege ca posibil motiv de acțiune în justiție și nu menționează sexul celor doi din cuplul care coabitează, spre deosebire de căsătorie care menționează în mod expres femeia și bărbatul. Va fi elaborarat un memoriu adresat Curții Constituționale pentru a găsi neconstituțională omisiunea de a reglementa cuplurile de același sex.

Pe site-ul pentru.md, creat pentru a promova referendumul pentru integrarea europeană, la rubrica „Combatere falsuri", în șirul de falsuri despre aderarea la UE - de la prețuri, agricultură până la educație - care se presupune îi face pe mulți moldoveni să aibă rezerve față de integrarea europeană, a fost postat următorul text:

„Minciuna 2: „Dacă vom intra în UE, vom fi obligați să legalizăm căsătoriile LGBT+.”
Adevăr: Nu există o astfel de obligativitate în niciun document al UE. România și Bulgaria – două țări membre ale UE nu au făcut acest lucru și își păstrează propriile decizii la nivel național. Doar țările de sine stătător pot decide dacă să permită sau nu acest lucru. Mai mult, Articolul 17 din Tratatul privind funcționarea UE spune clar: „Uniunea respectă și nu aduce atingere statutului de care beneficiază, în temeiul dreptului național, bisericile și asociațiile sau comunitățile religioase din statele membre.”

Inspectoratul General pentru Migrație (IGM) din Republica Moldova a refuzat să acorde statut de refugiat pentru șapte persoane din Federația Rusă – cinci bărbați gay, o femeie transgen și o persoană non-binară. În documentele emise, identice pentru toți solicitanții, IGM susține că „simpla apartenență la un grup social nu este un motiv” pentru a acorda statut de refugiat. Din document reiese că IGM nu consideră că solicitanții au prezentat riscuri justificate și nu sunt supuși unui pericol dacă se află în Rusia.
Șase prsoane, K. A.; M. D.; P. V.; V. G.; G. D. și B. D.. a depus cererea de acordare a statutului de refugiat din cauza riscului de a fi mobilizați în război, dar și din cauza că sunt homosexuali. Toate cererile au fost respinse. La fel s-a întâmplat și cu cererea unei tinere transgen, D., care a declarat că avea frică pentru siguranța și viața sa, dar și că îi este frică de înrolarea în armată și nu dorește să participe la războiul contra Ucrainei.
În toate răspunsurile emise, IGM susține că „persoanele au o anumită obligație față de apărarea țării sale, iar eschivarea sa de la îndeplinirea serviciului militar în Federația Rusă nu constituie un risc de a fi expus persecuției”.
În răspunsul IGM în cazul femeii transgen, autoritatea scrie că „nu a oferit suficiente detalii și probe care ar confirma faptul că se află în vizorul autorităților de stat” și că ar fi în pericol din cauza apartenenței la LGBT. Cu toate acestea, chiar IGM punctează că în Rusia, într-adevăr, există legea contra „propagandei LGBT”, iar persoanele queer sunt supuse unor pedepse dure, inclusiv cu închisoarea.
Toate răspunsurile au avut la bază și materiale din presă, dar și referiri la rapoarte Freedom House sau Manualul UNHCR. Cu toate acestea, în răspunsul IGM pentru D., femeia transgen, se arată că persoana „nu a identificat niciun motiv imperios de temere, ci a relatat un caz care ar putea fi calificat drept o aventură a solicitantului”.
„Se poate presupune că în general o persoană nu și-ar abandona casa și țara decât constrânsă din motive imperioase, exceptând situațiile în care ea o face în căutarea aventurii sau pur și simplu ca să vadă lumea”, mai scrie autoritatea de migrațiune.
În toate cazurile, instituția subliniază că solicitanții au părăsit țara liber și legal, „ceea ce constată faptul că dânsul nu se afla în vizorul autorităților de stat ca o persoană ce ar prezenta un pericol național”. În plus, s-a concluzionat că „țara de origine nu prezintă pericol pentru viața și securitatea” solicitanților.
Cazurile au fost preluate de Centrul de Informații GENDERDOC-M și refuzurile contestate către instanțele de judecată. K. A. și M. D. au retras procesele, cazul a fost închis. Procesele lui P. V. și V. G. au fost admise de instanțe și Inspectoratul General pentru Migrație a făcut apel împotriva hotărârilor. Procesele lui G. D. și B. D. au fost respinse, au fost depuse cereri de apel.

Curtea de Apel a întors în judecată un proces inițiat de GENDERDOC-M împotriva a șapte deputați moldoveni, printre care Vladimir Voronin și Marina Tauber. În 2022, cei șapte au fost dați în judecată de Centrul de Informații „GENDERDOC-M” după un flashmob discriminatoriu pe care l-au organizat la Parlament.
Cu toate acestea, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a scos dosarul de pe rol. Judecătorii primei instanțe au considerat că cererea de chemare în judecată a fost depusă de GDM cu încălcări procedurale. Asta deși o cerere de chemare în judecată pe motiv de discriminare nu necesită o procedură legală prealabilă.

Deși asta nu a însemnat câștig pentru deputați, Diana Caraman, de exemplu, a folosit acest dosar în campania electorală pentru funcția de primar al capitalei. Pe data de 24 octombrie în timpul dezbaterilor electorale la ProTV, Caraman a spus: „Am câștigat chiar azi procesul contra GENDERDOC (...) Și nu vom permite propaganda LGBT în școli, e o poziție principială".

În data de 17 iunie Centrului de Informații GENDERDOC-M a primit o solicitare de la Gagauziya Radio Televizionu de a participa la emisiunea „Discutăm împreună | Despre evenimentele care au avut loc în weekendul trecut în capitala RM cu tema „marșul Pride din Chișinău" moderatoarea Irina Cara, invitați Nicolai Ormanji, vice speacker al adunării populate Găgăuzia, Serghei Lazarev, preot din Ceadâr-Lunga, Aliona Cozâri, vice șefă Protecție sănătate și protecție socială a Găgăuziei și Tomas Mavroghenis, liderul organizației de tineret a partidului Șor. Toți patru participanți la emisiune sunt persoane care au declarat atitudini homofobe și unica intervenție a reprezentantului organizației GENDERDOC-M a fost prin telefon, de circa 15 minute, fără posibilitatea de a auzi ce se vorbește în afara acestei intervenții și fără dreptul la replică. Moderatoarea, chiar dacă a repetat de câteva ori că nu poate veni cu propriile opinii a fost părtinitoare, uneori completa sau ajuta vorbitorii în formularea opiniilor lor homofobe. Intervenția reprezentantei GENDERDOC-M, Angela Frolov a fost scurtă, iar întrebările adresate ei aveau un caracter manipulator. Răspunsurile date de ea erau imediat reformulate astfel, încât se schimba sensul celor spuse, și era nevoie de răspuns repetat pentru a corecta aceste interpretări. La mijloc de interviu a fost următoarea discuție (citat din memorie): Moderatoarea la discuția despre protecția din partea poliției (încerca să insufle că societatea nu acceptă marșurile LGBT dacă a fost nevoie de protecție, și asta ar însemna că trebuie să nu se mai organizeze marșuri) a întrebat: „*Un activist trans din Rusia a scris pe rețelele de socializare despre marșul din Chișinău: "poliția a venit să ne protejeze. Este incredibil.", de ce a scris activistul această postare?*"
Angela Frolov a răspuns: „*Pentru că a fost plăcut surprins că în țara noastră poliția chiar ne protejează, pentru că regimul lui Putin folosește poliția pentru opresiuni împotriva propriilor cetățeni*".
După acest răspuns moderatoarea a întrerup-o pe Angela, nu-i dădea voie să vorbească, vorbea peste ea, zicea că emisiunea lor nu este una politică chiar dacă până la și după această discuție moderatoarea a întrebat despre participarea deputaților de la PAS la marș.
În final acest dialog a fost scos din emisiune (minutul 21.20 se aude cum moderatoare cu o tonalitate de voce ridicată încearcă să o oprească).
În timpul emisiunii au fost făcute următoarele declarații:
Nicolai Ormanji: „*Eu sunt sigur că chiar dacă cineva va promova legea pentru căsătoriile de același sex, adunarea populară va adopta o lege care o va contracara, și pe teritoriul Găgăuziei va fi legea sa, care va fi împotriva căsătoriilor de același sex... ... Asta nouă ni se impune din afară... ...avem credință creștină și valori de familie*".
Serghei Lazarev: „*Eu cred că noi le acordăm prea multă atenție acestor oameni care în raport procentual sunt 1-1,5% probabil... ...În sfânta scriptură se spune despre două orașe, Sodom și Gomora, în care înflorea această boală... ...și dumnezeu i-a ars și i-a șters de pe fața pământului și în locul acestor orașe până acum este Marea Moartă.... ... Da așa oameni au fost întotdeauna, dar întotdeauna au fost și ucigași, și hoți*".
Aliona Cozari: „*Modul de viață amoral a fiecărui om, cred că trebuie să fie în familia lui, și dacă ei susțin viziuni netradiționale, ele trebuie să fie în familie*".
Tomas Mavroghenis: „*Noi am îmbrăcat costume de protecție chimică, imaginatoare termice speciale, ca să nu ne contaminăm cumva de aceste tendințe, și noi am mers chiar după marșul LGBT, de la început până la sfârșit și curățam această aură, aceste tendințe*".
A fost depusă plângere la Consiliul Audiovizualului și Consiliul Egalității. Consiliul Egalității a constatat instigare la discriminare și Consiliul Audiovizualului a sancționat postul cu 15 000 MDL.

În data de 2 august 2024 premierul Dorin Recean într-un interviu pentru NewsMaker, întrebat ce atitudine are față de comunitatea LGBT a spus următoarele:
„*Este foarte important oamenii să poată să-și realizeze drepturile și simțurile pe care le au și în același timp să respecte drepturile și simțurile celorlalți din societate*”.

Cazuri raportate de beneficiarii Centrului de Informații GENDERDOC-M

Cazul 1: P. E. este un actor și un drag queen. În data de 16 iulie seara P. urma să se deplaseze spre clubul de noapte în care avea un performance. A chemat Yandex taxi, a primit înștiințare că urmează să vină un automobil Ford BNQ 141, șoferul Vavrin Igor. Când P. a ieșit în costumul scenic și a fost văzut de taximetrist, acesta a pornit motorul și a plecat.

SITUAȚIA PERSOANELOR TRANS

Raportului ECRI pe Republica Moldova, ciclul VI de monitorizare adoptat pe data de 2 iulie 2024, publicat pe 12 noiembrie a făcut următoarea recomandare:
ECRI recomandă, cu titlu prioritar, ca autoritățile să dezvolte cadrul juridic prin reglementarea explicită a condițiilor și procedurii privind recunoașterea legală a genului și să stabilească orientări clare privind furnizarea de asistență medicală care să reafirme genul, în conformitate cu Recomandarea de politică generală nr. 17 a ECRI privind prevenirea și combaterea intoleranței și discriminării împotriva persoanelor LGBTI și cu alte standarde relevante ale Consiliului Europei.

Conform Clasificării Internaționale a Bolilor și Problemelor de Sănătate din 2019 (CIM-11) emisă de Organizația Mondială a Sănătății (OMS), termenul „tulburări de identitate de gen” a fost actualizat la „incongruență de gen”. Această reclasificare plasează acum incongruența de gen în capitolul despre sănătatea sexuală, distingând-o de categoria anterioară de 'tulburare mintală'.
În ciuda acestei schimbări la nivel internațional, Republica Moldova nu și-a aliniat încă sistemul corespunzător. Pentru o schimbare de gen și nume în documentele de identitate, persoanelor trans li se cere în continuare să furnizeze un certificat care indică un diagnostic de "transsexualitate". În prezent, modificarea acestor documente depinde de deciziile instanței, o procedură care durează în general între 24 și 48 de luni.
Au fost pornite trei cazuri noi pentru persoanele transgen, care susțin că nu sunt necesare documentele medicale pentru a obține recunoașterea legală a identității de gen sub noul sex și nume în actele civile și documentele de identitate.

În data de 12 decembrie a fost propusă Parlamentului spre prima lectura un proiect de lege privind aprobarea proiectului de lege cu privire la actele de stare civilă. Acest proiect conține Articolul 48. Modificarea actului de stare civilă; Modificarea actului de stare civilă de autoritatea este posibilă, dacă nu există litigii între persoanele interesate, în următoarele cazuri:
g) se solicită modificarea sexului persoanei.
Articolul 49. - Procedura de modificare a actului de stare civilă
(1) Modificarea actului de stare civilă se efectuează la cererea titularului sau a persoanei îndreptățite, insoțită de documentele probatorii sau, dupa caz, din oficiu de Agenția Servicii Publice.

În data de 21 decembrie 2023 a fost votată Legea pentru completarea cu articolul 191 a Legii nr. 1409/1997 cu privire la medicamente:
„Articolul 191. Condiții speciale pentru circuitul medicamentelor care conțin steroizi anabolizanți și androgeni.
Se interzice importul, fabricarea, distribuirea, comercializarea, prescrierea și eliberarea medicamentelor care conțin steroizi anabolizanți și androgeni, cu excepția medicamentelor cu

denumiri comune internaționale, ale căror nomenclatură și cantitate se aprobă anual de către Ministerul Sănătății și care sunt achiziționate prin procedura de licitație publică.” Legea a intrat în vigoare la începutul anului 2024.
Această lege prin definiție interzice preparatele pe care le folosesc în terapia hormonală bărbații trans. Mai multe persoane trans s-au adresat organizației pentru a comunica că nu mai pot procura preparatele chiar având rețeta de la medic. Am anunțat Ministerul Sănătății despre această problemă. Reprezentanții Ministerului au spus că se ocupă acum de procurarea medicamentelor pentru toți cei care au nevoie de ele prin rețete și vor ține cont inclusiv de bărbații trans. Dar acum mulți bărbați trans sunt în situația de a întrerupe terapia, ceea ce va influența negativ sănătatea.
În data de 10 octombrie a avut loc o întîlnire a reprezentanților Ministerului Sănătății și a Centrului de Informații GENDERDOC-M, la această întâlnire s-a discutat necesitatea creării unui grup de lucru care va crea un protocol pentru medicii endocrinologi. Acest protocol ar trebui să includă recomandări clare cu privire la:
• Evaluarea psihologică și medicală a pacienților;
• Schema de tratament hormonal personalizată;
• Monitorizarea continuă a stării de sănătate a persoanelor trans aflate sub tratament;
• Accesul la consultații și îngrijire medicală de calitate.
Ministerul Sănătății a precizat că tratamentul hormonal va fi acoperit de polița de asigurare și va fi prescris de către medicii specializați.

Cazuri raportate de beneficiarii Centrului de Informații GENDERDOC-M

Cazul 1: În data de 10 martie Nicolas, un băiat trans s-a adresat organelor de poliție la Inspectoratul de Poliție Râșcani din cauza unui furt. Când a depus plângerea și a prezentat documentele de identitate, colaboratorul de poliție a văzut că are în ele numele primit la naștere și sexul feminin și l-a întrebat: „*Păi ești fată sau băiat?”,* iar pe urmă*: „Ce, te-ai găsit tu să fii diferit?”, „Ce, chiar nu îți plac băieții deloc?”, „Dar ce faci când dai calgotcii jos?”.*

Cazul 2: Sonia este o fată trans de 17 ani din Transnistria, ea locuia cu mama și concubinul mamei. În martie părinții ei au găsit ascunse de ea câteva lucruri personale specifice femeilor și hormonii pe care Sonia le administra. Părinții au început să strige la ea, după care tatăl vitreg i-a aplicat câteva palme peste față. Sonia a vrut să fugă dar nu și-a putut găsi documentele, părinții i le-au ascuns împreună cu telefonul mobil. Sonia a fost impusă să se tundă fiind amenințată că dacă nu o face va fi bătută și ținută în subsol. La fel Sonia a fost amenințată că dacă „nu se schimbă” o vor interna în spitalul de psihiatrie să o lecuiască acolo.
Sonia a luat legătură cu reprezentanții Centrului de Informații GENDERDOC-M și a solicitat ajutor.
Centrul de Informații GENDERDOC-M a depus mai multe sesizări la Ministerul protecției sociale, Ombudsmanul copiilor și la poliție. La fel Sonia a fost îndemnată să sune la telefonul copilului 116111. Inițial i s-a răspuns că nu o pot ajuta pentru că este din Transistria, dar după ce GENDERDOC-M le-a scris o scrisoare în care au solicitat implicarea ministerului pentru că Sonia este cetățeană a Republicii Moldova, aceștia au format o comisie pe cazul ei. La fel în data de 2 aprilie reprezentanții acestei comisii au contactat-o pe mama adolescentei pentru a-i spune că copilul ei a depus o plângere pe violență. După ce a aflat de la mama despre asta Sonia a fost nevoită să plece de acasă pentru că se temea că va fi supusă unei violențe și mai mari.
Pentru că nu avea unde merge, a fost cazată în adăpostul pentru refugiați a Centrului GENDERDOC-M. A doua zi au fost organizate mai multe întâlniri cu reprezentanții poliției, direcției pentru protecția drepturilor copilului și cu avocata centrului. Reprezentanții statului în toate cazurile au manifestat respect față de identitatea adolescentei, înțelegere și suport.
La ziua de astăzi Sonia se află la adăpostul GDM împreună cu bunica sa, care a preluat tutela asupra ei.

REGIUNEA TRANSNISTREANĂ

În ianuarie 2024, guvernul Transnistriei a declarat anul 2024 drept Anul valorilor familiei, „*subliniind protecția valorilor familiei tradiționale în contextul creșterii mișcărilor care promovează relațiile sexuale netradiționale în rândul tinerilor. Statul este îngrijorat de faptul că astfel de mișcări subminează creșterea demografică și economică prin contestarea instituțiilor tradiționale ale familiei și căsătoriei. În consecință, guvernul a elaborat măsuri de combatere a răspândirii relațiilor sexuale netradiționale și a negării valorilor familiei, cu consecințe juridice stricte pentru cei găsiți că propagă aceste idei. Această inițiativă urmărește să protejeze siguranța morală, intelectuală și psihologică a societății, fără discriminare față de preferințele sexuale personale*”.